

B. Peppelman

Subsidies.....krijgen is de kunst

*Onderzoek naar het optimaal organiseren van subsidieverwerving in de
Gemeente Bronckhorst*

Gemeente Bronckhorst
Bronckhorst, 24 augustus 2006

Docent en begeleiders
Drs. J.A.M. de Kruijf (Universiteit Twente)
S.P. Reinalda (Gemeente Bronckhorst)
L. Sanderse (Gemeente Bronckhorst)

Management samenvatting

Aanleiding

De gemeente Bronckhorst is een gemeente met 37.713 inwoners en is op 1 januari 2005 ontstaan door de samenvoeging van de gemeenten Hengelo Gld., Hummelo en Keppel, Steenderen, Vorden en Zelhem. Met het samenvoegen van deze gemeenten was het noodzakelijk om een nieuwe organisatie op te zetten en de verschillende procedures in de gemeenten te harmoniseren tot procedures die in de hele gemeente Bronckhorst hetzelfde zijn. Momenteel is de Gemeente Bronckhorst nog druk bezig om de hele organisatie op te zetten en de procedures te harmoniseren. Een van de gebieden waar nog weinig aandacht aan is besteed is het verwerven van subsidies en de Gemeente Bronckhorst denkt dan ook dat hier nog mogelijkheden liggen om extra inkomsten te verwerven. Dit onderzoek is dan ook gericht op het adviseren van de Gemeente Bronckhorst over het optimaal organiseren van subsidieverwerving.

Aanbevolen wordt

- Een abonnement nemen op een online subsidiedatabank
- Het instellen van een subsidiepunt dat afdelingen op alle gebieden van subsidieverwerving moeten ondersteunen
- Het verplichtstellen van het gebruik van het in het rapport opgestelde afwegingskader bij elk nieuw project
- Het voeren van een sluitende urenadministratie
- Aandacht hebben voor de verantwoording gedurende de duur van het gehele project
- USO2006 bekijken

Motivatie

Uit de interviews met de verschillende afdelingen is gebleken dat de administratieve organisatie (AO) op het gebied van subsidies bij de Gemeente Bronckhorst nog niet op orde is. De mogelijkheden om een goede AO te voeren zijn aanwezig, maar het opzetten van de AO voor subsidieprojecten kan verbeterd worden. Daarnaast is gebleken dat de wil om met subsidies aan de slag te gaan aanwezig is, maar dat de ruimte er binnen de huidige werkzaamheden niet voor is. Door het gebruik van een online subsidiedatabase te combineren met het gebruik van het afwegingskader kunnen de afdelingen in een betrekkelijk korte tijd bekijken of er voor een project subsidiemogelijkheden zijn en, wanneer deze er zijn, of er ook gebruik van moet worden gemaakt. Het subsidiepunt zal de afdelingen ondersteuning moeten bieden bij het opzetten van een goede AO. Daarnaast is het subsidiepunt vraagbaak, aanjager en kenniscentrum op het gebied van subsidieverwerving voor de gemeente Bronckhorst om er zo voor te zorgen dat de gemeente Bronckhorst meer grip krijgt op subsidieverwerving.

Consequenties

- Het aanschaffen van een abonnement op een online subsidiedatabank zal afhankelijk van welke aanbieder en welk abonnementstype er gekozen wordt tussen de €940.- en €2495.- liggen
- Afhankelijk van de gekozen variant van het subsidiepunt zullen de kosten variëren. Wanneer gekozen wordt voor een subsidiepunt samen met buurgemeenten zullen de kosten een deel van een jaarsalaris bedragen (afhankelijk van het aantal gemeenten dat samen iemand in dienst neemt). Wanneer er gekozen wordt voor een extern bureau zullen de kosten een percentage van de binnengehaalde subsidie zijn (dit is gemiddeld 10% van het binnengehaalde subsidiebedrag).

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
1 Inleiding	9
1.1 Aanleiding voor het onderzoek	9
1.2 Doelstelling.....	9
1.3 Onderzoeksvragen	10
2 Onderzoek naar subsidiemogelijkheden	11
2.1 Afbakenen onderzoeksgebied	11
2.2 Subsidieverstrekkers	13
2.2.1 Inleiding	13
2.2.2 Europese Unie.....	14
2.2.3 Rijk	18
2.2.4 Provincie.....	18
2.3 Gemeente Bronckhorst	20
2.3.1 Belangrijke verstrekkers van subsidie voor de Gemeente Bronckhorst	20
2.3.2 Randvoorwaarden	21
3 Huidige situatie	23
3.1 Gemeentelijke structuur.....	23
3.2 Analyse huidige subsidieverwerving Gemeente Bronckhorst.....	23
3.3 Conclusie	29
4 Afwegingskader	31
4.1 Startcriteria.....	31
4.1.1 Rol van de politiek	31
4.1.2 Redenen om een project uit te voeren	31
4.1.3 Inpassing in de planning	32
4.2 Gebruik van het afwegingskader	33
5 Aanbevelingen	35
5.1 Vindplaatsen	35
5.2 Subsidiepunt	35
5.3 Afwegingskader.....	37
5.4 Urenregistratie.....	38
5.5 Verantwoording	38
5.6 USO	38
5.7 Subsidieverwerving inpassen in het beleid van de gemeente Bronckhorst	38
Literatuurlijst	39
Bijlage I Gemeentelijke inkomsten	41
Bijlage II Specifieke subsidieprogramma's van de Europese Unie	43
Bijlage III Doelstellingen Europese Unie	47
Bijlage IV Hervorming Cohesiebeleid	49
Bijlage V Verdeling budget 2007-2013 over de doelstellingen	51
Bijlage VI Provinciale subsidies Gelderland	55
Bijlage VII Organisatiemodel voor de gemeente Bronckhorst	61
Bijlage VIII Beslisboom	63
Bijlage IX Toelichting beslisboom	65

Voorwoord

Dit rapport is een onderzoek naar het optimaliseren van de subsidievererving bij de Gemeente Bronckhorst. Met dit onderzoek rond ik mijn bacheloropleiding Technische Bedrijfskunde aan de Universiteit Twente af.

Het onderzoek werd begeleid door Sytse Reinalda (Gemeente Bronckhorst), Leo Sanderse (Gemeente Bronckhorst) en Johan de Kruijf (Universiteit Twente). Alle begeleiders hebben actief meegewerkt aan het tot stand komen van dit rapport, met name door het aandragen van informatie, het nader preciseren van de uitgangspunten van het onderzoek, het leveren van commentaar op voorlopige versies, en het mede vormgeven van de aanbevelingen. Hierbij wil ik hen bedanken voor hun bijdrage aan dit rapport.

Voor dit onderzoek heb ik met enige personen gesproken die actief betrokken zijn bij subsidievererving binnen de gemeente Bronckhorst. Ik wil mijn gesprekspartners bedanken voor deze gesprekken die een grote hoeveelheid nuttige informatie opleverden.

Bas Peppelman

1 Inleiding

In de inleiding van dit verslag zal kort de aanleiding voor dit onderzoek worden uiteengezet (1.1). Daarna zal er een doelstelling worden geformuleerd (1.2) en aansluitend zullen de onderzoeksvragen geformuleerd worden (1.3).

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

De gemeente Bronckhorst is een gemeente met 37.713 inwoners en is op 1 januari 2005 ontstaan door de samenvoeging van de gemeenten Hengelo Gld., Hummelo en Keppel, Steenderen, Vorden en Zelhem. Met het samenvoegen van deze gemeenten was het noodzakelijk om een nieuwe organisatie op te zetten en de verschillende procedures in de gemeenten te harmoniseren tot procedures die in de hele gemeente Bronckhorst hetzelfde zijn. Momenteel is de Gemeente Bronckhorst nog druk bezig om de hele organisatie op te zetten en de procedures te harmoniseren. Een van de gebieden waar nog weinig aandacht aan is besteed is het verwerven van subsidies en de Gemeente Bronckhorst denkt dan ook dat hier nog mogelijkheden liggen om extra geld binnen te krijgen. Dit onderzoek is dan ook gericht op het adviseren van de Gemeente Bronckhorst over het verwerven van subsidies.

1.2 Doelstelling

De Gemeente Bronckhorst wil graag meer greep hebben op het georganiseerd verwerven van mogelijke subsidies. Men denkt dat hier nog veel geld te halen is en dat er dan ook kansen niet benut worden.

De doelstelling van het onderzoek kan dan als volgt worden omschreven:

Doel van het onderzoek is het doen van aanbevelingen aan de Gemeente Bronckhorst om de organisatie van subsidieverwerving nu en in de toekomst te optimaliseren.

Uit de doelstelling kan de volgende probleemstelling worden afgeleid:

Hoe kan de Gemeente Bronckhorst de organisatie van subsidieverwerving nu en in de toekomst optimaliseren?

Door het grote aantal verschillende definities van het begrip subsidie is het moeilijk te zeggen wat wel en wat niet onder het onderzoek moet vallen. Daarom is er in overleg met de opdrachtgever besloten om allereerst te bekijken wat de Gemeente Bronckhorst daadwerkelijk bedoeld heeft met het begrip subsidie. Dit zal gedaan worden door alle gemeentelijke inkomsten te analyseren en vervolgens te kijken of deze onder het begrip subsidie vallen zoals de Gemeente Bronckhorst het bedoeld heeft. Op basis van deze analyse zal het onderzoeksgebied bepaald worden.

Wanneer het begrip subsidie duidelijk is zal er aan de hand van verschillende vragen een antwoord gevonden moeten worden op de probleemstelling. Deze deelvragen zijn in de volgende paragraaf te vinden.

1.3 Onderzoeksvragen

Om tot een goede beantwoording van de probleemstelling te kunnen komen moeten er vier vragen beantwoord worden. Allereerst moet er gekeken worden welke subsidies er zijn en aan welke (rand)voorwaarden een gemeente moet voldoen. Daarna moet er gekeken worden hoe de gemeente Bronckhorst de mogelijkheden op dit moment benut en waar binnen de organisatie kennis is over het aanvragen/verwerven van de verschillende subsidies. Vervolgens moet het afwegingskader om de toegevoegde waarde van een subsidieaanvraag te waarderen vastgesteld worden, er moet dus een model komen om te bepalen welke subsidie wel en welke niet aangevraagd moet worden. Tenslotte moet er gekeken worden hoe de oplossing in de organisatie kan worden ingepast.

Kort samengevat zullen de volgende vragen beantwoord worden om de probleemstelling op te kunnen lossen:

- Welke type inkomstenoverdrachten zijn er, waar zijn ze te vinden en aan welke randvoorwaarden moet er voldaan worden?
- Hoe gaat de Gemeente Bronckhorst momenteel om met inkomstenverwerving?
- Wat is het afwegingskader om de toegevoegde waarde van een subsidieaanvraag te waarderen?
- Waar moet de subsidieverwerving in de organisatie neergelegd worden?

De bovenstaande vragen moeten leiden tot het beantwoorden van de in de vorige paragraaf genoemde probleemstelling.

2 Onderzoek naar subsidiemogelijkheden

Om een duidelijk beeld van het onderzoek te krijgen zal allereerst het onderzoeksgebied afgebakend worden (2.1), vervolgens zullen de verschillende subsidieverstrekkingen uitvoerig besproken worden (2.2). En tot slot zal bekeken worden wat dit alles voor de Gemeente Bronckhorst betekent (2.3).

2.1 Afbakenen onderzoeksgebied

Om het onderzoeksgebied af te bakenen zal er aan de hand van het schema 'gemeentelijke inkomsten' (Bijlage I) (Verhagen, 2000, p. 9-10) bepaald worden welke inkomsten relevant zijn voor het onderzoek.

Gemeentelijke inkomsten zijn op te delen in inkomensoverdrachten van overheden aan de ene kant en eigen inkomsten aan de andere kant, deze indeling wordt gemaakt op basis van de bron van de inkomsten. Bij de eigen inkomsten gaat het om geldstromen van bedrijven en gezinnen (particuliere huishoudens) naar de gemeenten. De inkomensoverdrachten van overheden worden vervolgens, naar bron, verder onderscheiden naar inkomensoverdrachten van het Rijk en inkomensoverdrachten van andere overheden.

De eerste soort inkomensoverdrachten van het Rijk zijn de algemene uitkering en de diverse integratie-uitkeringen uit het Gemeentefonds. Kenmerk van de algemene uitkering en de integratie-uitkeringen is dat ze vrij besteedbaar zijn. De tweede soort inkomensoverdrachten van het Rijk zijn de specifieke uitkeringen.

Inkomensoverdrachten van andere overheden kunnen komen van de Europese Unie, van provincies, van plusregio's, van gemeenschappelijke regelingen of van andere gemeenten.

Binnen de eigen inkomsten wordt er onderscheid gemaakt tussen heffingen, inkomsten uit bezit en vermogen, prijzen en overige inkomsten.

- Heffingen zijn onder te verdelen in belastingen en retributies. Een belasting is een verplichte heffing waar geen directe individuele tegenprestatie tegenover staat. De opbrengsten van belastingen zijn voor gemeenten vrij besteedbaar. Bij een retributie is wel sprake van een directe individuele tegenprestatie en is de heffing niet verplicht. Retributies worden vaak gebruikt om specifieke uitgaven te bekostigen.
- Onder inkomsten uit bezit en vermogen vallen inkomsten zoals rente over vermogen en ontvangsten uit beleggingen.
- Prijzen zijn vrijwillige betalingen voor direct aanwijsbare, individuele tegenprestaties. Het moet gaan om een ruilhandeling tussen gemeenten en particuliere huishoudens, en er mag geen consumptiedwang zijn.
- Daarnaast is er nog een groep inkomsten die niet onder één van de eerder genoemde inkomsten gerekend kan worden. Deze zijn allemaal samengebracht in de overige eigen inkomsten.

Anders dan de heffingen die een publiekrechtelijk karakter hebben, hebben de andere eigen inkomsten een privaatrechtelijk karakter.

Dit onderzoek beperkt zich tot een specifiek deel van de gemeentelijke inkomsten. Zo zullen de eigen inkomsten tijdens dit onderzoek buiten beschouwing gelaten worden. Met in gedachte dat er onderzoek naar subsidie gedaan moet worden is het duidelijk dat de meeste eigen inkomsten hier niet bij horen. Ondanks dat het begrip subsidie heel divers is gaat het bij een subsidie wel altijd om een bijdrage voor bepaalde activiteiten waarvan de subsidiegever vindt dat het belangrijk is om de uitvoering ervan te stimuleren.

Heffingen zijn door de gemeente opgelegde betalingen om het gekozen beleid van de gemeente uit te voeren en zijn dus geen bijdrage die als stimulans dient om een bepaalde activiteit uit te voeren. Heffingen maken dus geen deel uit van het onderzoek.

Prijzen zijn betalingen aan de gemeente voor geleverde diensten, wanneer deze als private instelling handelt. Deze inkomsten zijn geen stimulans om bepaalde activiteiten uit te voeren, maar een vergoeding voor geleverde diensten. Ook prijzen zullen dus geen onderdeel van het onderzoek uitmaken.

Inkomsten uit bezit en vermogen kunnen om dezelfde reden buiten het onderzoek gelaten worden, het zijn geen inkomsten die het uitvoeren van bepaalde activiteiten stimuleren.

Tot slot zijn er de overige eigen inkomsten. Hier zijn misschien nog wel mogelijkheden om inkomsten te verwerven, te denken valt bijvoorbeeld aan subsidies van private instellingen. Deze inkomsten zijn echter dusdanig incidenteel dat ook deze buiten het onderzoek gelaten worden.

Zoals hierboven beschreven is wordt er bij de inkomensoverdrachten van het Rijk onderscheid gemaakt tussen algemene uitkeringen en specifieke uitkeringen.

Algemene uitkeringen (uit het gemeentefonds) zijn vrij besteedbare gelden bedoeld om het beleid van de gemeente uit te voeren. Deze uitkering is gebaseerd op een aantal (objectieve) kenmerken van de gemeente. Aan de hand van deze kenmerken wordt met behulp van een rekenmodel de hoogte van de uitkering vastgesteld. De uitkering uit het gemeentefonds wordt jaarlijks automatisch aan gemeenten toegekend. Vanwege dit automatische karakter kan er van uit worden gegaan dat dit goed in beeld is en dat hier weinig te verbeteren is, daarom zullen de uitkeringen uit het gemeentefonds in het vervolg van het onderzoek buiten beschouwing gelaten worden.

Vervolgens blijven de specifieke uitkeringen van het Rijk en de inkomensoverdrachten van andere overheden over. Bij deze inkomsten moet onderscheid gemaakt worden tussen structurele en incidentele inkomsten.

De structurele inkomsten betreffen hoofdzakelijk de specifieke uitkeringen van het Rijk, hier moet onderscheid gemaakt worden tussen de grote specifieke uitkeringen (o.a. WWB) en de kleinere specifieke uitkeringen. Van de grote specifieke uitkeringen mag aangenomen worden dat er gebruik van gemaakt wordt aangezien die een aanzienlijk deel van de totale gemeentelijke inkomsten zijn. De kleinere specifieke uitkeringen zijn mogelijk niet goed in beeld en daar zal in dit onderzoek dus enige aandacht voor zijn.

Blijven de incidentele inkomsten van andere overheden als belangrijkste punt van dit onderzoek over. Incidentele inkomsten kunnen van verschillende verstrekkers komen, deze zullen in de komende paragrafen uitgebreid toegelicht worden.

In het vervolg van het onderzoek zal wanneer er over subsidie gesproken wordt het gaan om de hierboven besproken relevante inkomsten. Dit wil niet zeggen dat de in dit onderzoek met subsidie aangeduide inkomsten de enige subsidiemogelijkheden zijn, maar wel de enige relevante voor het onderzoek.

2.2 Subsidieverstrekkers

In deze paragraaf zal eerst een beeld worden gegeven van de verschillende verstrekkers van subsidies aan gemeenten (2.2.1). Vervolgens zullen de relevante verstrekkers voor gemeenten van subsidies uitgebreid besproken worden (2.2.2).

2.2.1 Inleiding

Het aantal verstrekkers van subsidie is beperkt. Het volgende onderscheid tussen subsidieverstrekkers is te maken:

- Europese Unie
- Rijk
- Provincie
- Plusregio
- Gemeenschappelijke regelingen
- Andere gemeenten

Europese Unie

De Europese Unie (EU) kent een groot aantal subsidieprogramma's. Ook gemeenten komen hiervoor in aanmerking. De subsidies bestrijken uiteenlopende gebieden en doelstellingen.

Rijk

Het Rijk is de verstrekker van Specifieke Uitkeringen. Specifieke Uitkeringen zijn uitkeringen door ministeries aan gemeenten en provincies voor specifieke doelen.

Provincie

De provincie Gelderland stimuleert een groot aantal ontwikkelingen, projecten en initiatieven die bijdragen aan de ontwikkeling van de provincie. Gemeenten kunnen als onderdeel van de provincie Gelderland ook aanspraak maken op subsidies.

Plusregio

Plusregio's zijn volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen vastgelegde gebieden waarbinnen verplicht wordt samengewerkt met het oog op complexe beleidsopgaven op het gebied van wonen, verkeer en vervoer, werken en stedelijk groen, die zich in en rond de steden voordoen (nl.wikipedia.org). Momenteel bestaan de volgende plusregio's:

- Regionaal Orgaan Amsterdam
- Stadsgewest Haaglanden
- Stadsregio Rotterdam
- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
- Regio Twente
- Knooppunt Arnhem-Nijmegen
- Bestuur Regio Utrecht

De Gemeente Bronckhorst valt niet in een van deze plusregio's en deze zullen dan ook in het vervolg van het onderzoek buiten beschouwing worden gelaten.

Gemeenschappelijke regelingen

Deelname in een gemeenschappelijke regeling (Gemeente Bronckhorst, 2006, p. 117) wordt vaak bepaald door taken, waar de gemeente zelf verantwoordelijk voor is en, om wat voor reden dan ook, niet zelfstandig kan uitvoeren. Soms betreft het puur uitvoeringstaken, soms gaat dit gepaard met beleidsontwikkeling of kan de regeling ook taken toebedeeld krijgen die een meer regionale betekenis hebben. Met deze constructie wordt in feite een stuk autonomie, waarvoor wel een eigen verantwoordelijk geldt, overgedragen aan de regeling.

De gemeente neemt deel in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Regio Achterhoek
- Veiligheids Regio Noord Oost Gelderland (VNOG)
- Recreatieschap Achterhoek Liemers
- Iselinge
- Wedeo en het Sociaal werkvoorzieningschap regio Zutphen (Delta)
- Woonwagenschap Oostelijk Gelderland (in liquidatie)
- H.E.K. (Hummelo Enschedese Kunstweg)

Voor het onderzoek is alleen de regeling met de Regio Achterhoek interessant, de Regio Achterhoek behartigt namelijk de belangen van de deelnemende gemeenten en op deze manier is het misschien mogelijk om geld binnen te krijgen. De overige regelingen zijn niet van belang omdat het hierbij gaat om samenwerking tussen gemeenten om aan een aantal verplichtingen te voldoen waar een gemeente alleen niet toe in staat is.

Andere gemeenten

Inkomensoverdrachten tussen gemeenten hebben vaak betrekking op het delen van de kosten van bepaalde diensten die zij samen leveren. Hier is geen sprake van subsidie, maar het gezamenlijk dragen van de kosten van de betreffende dienst. Deze inkomsten zijn voor het onderzoek niet relevant en zullen dan ook buiten beschouwing gelaten worden.

2.2.2 Europese Unie

De Europese Unie stelt elke keer voor een periode van zeven jaar een begroting op, de huidige begroting is voor de periode 2000-2006 en loopt dus aan het eind van dit jaar af. Dit betekent dat voor de meeste subsidieregelingen de inschrijf- en aanvraagtermijnen gesloten zijn en dat er voor deze periode geen mogelijkheden meer zijn. Om toch inzicht te geven in de mogelijkheden zal kort het huidige programma toegelicht worden. Vervolgens zullen de huidige voorstellen voor de nieuwe begroting bekeken worden. Om voor Europese subsidies in aanmerking te komen moet er aan een aantal eisen worden voldaan, denk bijvoorbeeld aan de verantwoording.

Huidige financieringsperiode 2000-2006

De Europese Unie kent een groot aantal subsidieprogramma's. Ook gemeenten kunnen hiervoor in aanmerking komen. De subsidies bestrijken uiteenlopende gebieden en doelstellingen. Ook hun aanvraag- en uitvoeringsprocedures verschillen. In sommige gevallen beheert de Europese Commissie een subsidieprogramma, in andere gevallen loopt dit via (nationale) agentschappen, ministeries of provincies. De gemeenschappelijke eigenschap van alle Europese subsidieprogramma's is wel dat zij gericht zijn op het bereiken van doelen die gebaseerd zijn op bepalingen in het EG-Verdrag. Projecten moeten dus passen binnen de vooraf vastgestelde doelstellingen en prioriteiten van een subsidieprogramma voordat zij in aanmerking komen voor een subsidie (kenniscentrum Europa decentraal, 2006, p. 81-93).

De Europese Unie heeft verschillende fondsen waaruit geld beschikbaar gesteld kan worden voor projecten. Het beschikbare geld is verdeeld over vier structuurfondsen en een cohesiefonds (kenniscentrum Europa decentraal, 2006, p. 81-93).

Structuurfondsen 2000-2006

Het regionaal beleid van de Europese Unie streeft ernaar om verschillen in economische ontwikkeling en sociaal-maatschappelijke omstandigheden tussen regio's te verkleinen. Het draagt onder meer bij aan de omschakeling van oude industriegebieden, bevordering van arbeidsmarkten, diversificatie op het platteland en stadsvernieuwing.

De financiering voor het regionaal beleid komt uit vier zogenaamde structuurfondsen:

- Het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) heeft tot doel de economische en sociale cohesie in de Europese Unie te bevorderen door steun te verlenen aan activiteiten die erop zijn gericht de ongelijkheden tussen regio's of sociale groepen te verkleinen.
- Het Europees Sociaal Fonds (ESF) werd opgericht ter ondersteuning van sociale integratie van werklozen en kansarme bevolkingsgroepen door de financiering van het moderniseren van opleidingssystemen en het bevorderen van werkgelegenheid.
- Het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) is het financiële instrument van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het beleid voor plattelandontwikkeling.
- Het Financieringsinstrument voor de oriëntatie van de Visserij (FIOV) heeft tot doel de uitrusting van de visserijsector te moderniseren en de economie van gebieden, die van de visserij afhankelijk zijn, te diversifiëren.

Cohesiefonds

Dan is er ook nog een solidariteitsfonds, het Cohesiefonds dat subsidies verleent voor milieuprojecten en projecten ter verbetering van de vervoersnetten in de lidstaten van de Europese Unie waar BNP per inwoner gemiddeld minder dan 90% van het gemiddelde in de Europese Unie bedraagt. Nederland ontvangt dus geen geld uit dit fonds.

Behalve de vier hierboven genoemde structuurfondsen en het cohesiefonds maakt de Europese Unie gebruik van een groot aantal specifieke uitkeringen (Bijlage II).

Voor de huidige financieringsperiode worden de middelen uit de structuurfondsen toegekend op basis van drie prioritaire doelstellingen (Bijlage III). Twee regionale doelstellingen (doelstellingen 1 en 2) zijn bestemd voor bepaalde gebieden in de EU en één horizontale doelstelling (doelstelling 3) geldt voor de hele Unie. Doelstelling 1 steunt de economische vooruitgang van regio's met een ontwikkelingsachterstand. Doelstelling 2 steunt de economische en sociale omschakeling van gebieden die kampen met structurele moeilijkheden, zoals industrie-, plattelands- en stedelijke gebieden. Doelstelling 3 steunt de aanpassing en modernisering van het onderwijs-, opleidings- en werkgelegenheidsbeleid in de lidstaten. Nederland komt niet in aanmerking voor doelstelling 1 subsidies, doelstelling 2 is voor delen van Nederland van toepassing (delen van de Gemeente Bronckhorst komen ook in aanmerking) en doelstelling 3 geldt voor heel Nederland.

Financieringsperiode 2007-2013

Voor de financieringsperiode 2007-2013 zal het cohesiebeleid hervormd (Bijlage IV) worden om de uitvoering eenvoudiger, doorzichtiger en doeltreffender te maken. Het aantal financiële instrumenten zal worden teruggebracht van vijf naar drie. De drie financieringsbronnen voor structurele maatregelen in de periode 2007-2013 zijn: het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Cohesiefonds. Deze twee structuurfondsen (EFRO en ESF) en het Cohesiefonds zullen ingezet worden voor de volgende (nieuwe) prioritaire doelstellingen (Europese Commissie Directoraat-generaal Regionaal beleid, 2004).

- Doelstelling Convergentie (EFRO, ESF en Cohesiefonds)

Deze doelstelling, die dicht bij doelstelling 1 (uit de financieringsperiode 2000-2006) ligt, is bedoeld om de economische convergentie van de minst ontwikkelde regio's te versnellen. Men richt zich hierbij op de verbetering van de voorwaarden voor groei en werkgelegenheid door investeringen in fysieke en menselijke middelen, innovatie en kennismaatschappij, vermogen tot aanpassing aan economische en sociale veranderingen, bescherming van het milieu en administratieve doeltreffendheid. De doelstelling Convergentie zal vooral een belangrijke rol spelen in de nieuwe lidstaten die zich geconfronteerd zien met verschillen in ontwikkeling die ongekend zijn in de Unie. Nederland komt niet in aanmerking voor deze doelstelling.

- Doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid (EFRO en ESF)

In de rest van de Europese Unie wordt een tweeledige benadering voorgesteld. Aan de ene kant moeten met behulp van programma's voor regionale ontwikkeling (EFRO) het concurrentievermogen en de aantrekkingskracht van de regio's worden vergroot. Hierbij moet worden ingespeeld op economische en sociale veranderingen en ondersteuning wordt gegeven op het gebied van innovatie, kennismaatschappij, ondernemersgeest, milieubescherming en risicopreventie. Aan de andere kant moet op basis van de Europese werkgelegenheidsstrategie, met behulp van nationale of op het juiste territoriale niveau opgezette programma's met financiering van het ESF, gewerkt worden aan bevordering van het aanpassingsvermogen van werknemers en ondernemingen en de ontwikkeling van arbeidsmarkten die gericht zijn op sociale insluiting. De doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid krijgt een sleutelrol bij het voorkomen van nieuwe onevenwichtige verhoudingen die ten koste gaan van regio's die zonder maatregelen de gevolgen zouden ondervinden van ongunstige sociaal-economische factoren, zonder te beschikken over voldoende overheidssteun.

- Doelstelling Europese territoriale samenwerking (EFRO)

Het doel van deze doelstelling, die voort komt uit de ervaringen met het communautaire initiatief Interreg, is het intensiveren van de samenwerking op de volgende niveaus: grensoverschrijdende samenwerking via gezamenlijke programma's, samenwerking tussen transnationale gebieden en netwerken voor samenwerking en uitwisseling van ervaringen tussen alle lidstaten van de Unie. De doelstelling Europese territoriale samenwerking bevordert zo een evenwichtige, harmonieuze en duurzame ontwikkeling van het Europese grondgebied. Van belang is op te merken dat de programma's van de doelstellingen Convergentie en Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid parallel aan de doelstelling Europese territoriale samenwerking steun zullen verlenen aan specifieke interregionale samenwerkingsactiviteiten tussen de deelnemende autoriteiten binnen een programma en de autoriteiten van minimaal één andere lidstaat.

Voor de periode 2007-2013 is een bedrag van 336,1 miljard euro toegewezen om de hier boven gestelde doelen te bereiken. Van dit bedrag gaat 78,5% (264 miljard euro) naar de doelstelling Convergentie, 17,2% (57,9 miljard euro) naar de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid en 3,94% (13,2 miljard euro) naar de doelstelling Europese territoriale samenwerking. Binnen deze doelstellingen wordt het geld weer verder verdeeld over de subdoelen (bijlage V).

Programma's en Instrumenten	Subsidiabiliteit	Prioriteiten	Toewijzingen
Doelstelling "Convergentie" <i>Inclusief het speciale programma voor de ultraperifere regio's</i>			78.5% (264 miljard euro)
Regionale en nationale programma's	Regio's met een BBP/inw. <75% van het gem. van de EU-25	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Infrastructuren Personele middelen Administratieve capaciteit 	67,34% = 177,8 miljard euro
EFRO ESF	Statistisch effect: regio's met een BBP/inw. < 75% in de EU-15 en >75% in de EU-25		8,38% = 22,14 miljard euro
Cohesiefonds	Lidstaten met een BNI/inw. < 90% van het Europese gemiddelde	<ul style="list-style-type: none"> Vervoer (TEN) Duurzaam vervoer Milieu Hernieuwbare energiebronnen 	23,86% = 62,99 miljard euro
Doelstelling "Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid"			17.2% (57,9 miljard euro)
Regionale programma's (EFRO) en nationale programma's (ESF)	De lidstaten stellen een lijst met regio's voor (NUTS 1 of NUTS 2)	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Europese werkgelegenheidsstrategie 	83,44% = 48,31 miljard euro
	"Phasing-in" regio's die van 2000 tot 2006 vielen onder dlt. 1 en niet vallen onder de doelstelling "Convergentie"		16,56% = 9,58 miljard euro
Doelstelling "Europese territoriale samenwerking"			3,94% (13,2 miljard euro)
Grensoverschrijdende en transnationale programma's en netwerken (EFRO)	Grensoverschrijdende regio's en grote regio's voor transnationale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Cultuur, onderwijs 	35,61% grensoverschr. 12,12% ENPI 47,73% transnationaal 4,54% netwerken

Tabel 1 overzicht verdeling budget periode 2007-2013 (Europese Commissie Directoraat-generaal Regionaal Beleid, 2004)

Nederland komt, zoals eerder aangegeven, niet in aanmerking voor de doelstelling Convergentie. Blijven de doelstellingen Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid en Europese territoriale samenwerking over voor Nederland. In de nieuwe periode zal er voor Nederland minder geld beschikbaar zijn. Voor de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid zal in totaal € 1.473 miljoen beschikbaar zijn. Hiervan is 50% bestemd voor ESF en 50% voor EFRO. Dat betekent dat voor de periode 2007-2013 € 736,5 miljoen beschikbaar zal zijn voor ESF, wat neerkomt op € 105,2 miljoen per jaar. In vergelijking met de huidige programmaperiode is dit de helft. Voor de doelstelling Europese territoriale samenwerking komt € 212 miljoen beschikbaar voor de gehele programmaperiode (ECG, 2006).

Regelgeving rond Europese subsidies

Daarnaast streeft de Europese Unie naar een verantwoorde besteding van haar middelen. Om deze reden vindt op een aantal momenten gedurende de looptijd van Europees gefinancierde projecten (financiële) controle plaats en wordt er gekeken naar de inhoudelijke uitvoering en het verloop van het project. Andere organisaties stellen ook eisen aan de verantwoording, de eisen die de Europese Unie aan de verantwoording van haar subsidies stelt zijn echter de strengste die er op het gebied van subsidies zijn.

Door de grote verscheidenheid aan Europese subsidies is het moeilijk om een eenduidig beeld te geven van de procedures. Het beleid is voor de meeste subsidies echter wel gelijk en moeten voldoen aan de volgende eisen:

- Het doel van het project waarvoor subsidie gevraagd wordt moet van tevoren duidelijk geformuleerd worden
- Er moet een inzichtelijke en controleerbare administratie bijgehouden worden. Deze moet met originele facturen op één plaats worden bijgehouden
- Op gewenste tijdstippen moeten er aan de subsidieverstrekker tussenrapportages overhandigd worden, over het algemeen bevatten deze rapportages een financiële rapportage en een voortgangsrapportage
- Aan het eind van het project moet een einddeclaratie ingediend worden, deze declaratie bevat meestal een financiële rapportage (declaratie van de kosten), een eindrapportage waarin het bereikte resultaat geëvalueerd wordt en een accountantsverklaring.
- Het project moet binnen de gestelde termijn worden afgerond, overschrijding van deze termijn betekend een korting op de subsidie of helemaal geen subsidie
- Aanbesteding van werk moet transparant zijn en volgens de Europese aanbestedingsregels gebeuren
- Tijdens het project moet duidelijk worden gemaakt aan de uitvoerders en deelnemers dat het project mede mogelijk gemaakt is door de Europese Unie

2.2.3 Rijk

In deze paragraaf zal nog kort op de specifieke uitkeringen van het Rijk terug worden gekomen. Specifieke uitkeringen zijn uitkeringen door ministeries aan gemeenten en provincies voor specifieke doelen. Jaarlijks publiceren de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën het Overzicht Specifieke Uitkeringen (OSU). In dit overzicht zijn alle specifieke uitkeringen te vinden en hierin worden deze ook kort beschreven met een verwijzing naar de betreffende verstrekker. De meest recente versie hiervan is OSU2003 (Beheerscommissie gegevensbestand specifieke uitkeringen, 2003), hierin staan de specifieke uitkeringen van alle ministeries. Eind Juni is het nieuwe USO2006 gepubliceerd. Hierin wordt naar aanleiding van het rapport "Anders gestuurd, beter bestuurd" (Stuurgroep doorlichting specifieke uitkeringen, 2005) het aantal specifieke uitkeringen sterk gereduceerd. In de nieuwe situatie zullen er 34 uitkeringen bestaan. Deze uitkeringen zullen bestaan uit 12 brede doeluitkeringen en 22 specifieke uitkeringen.

2.2.4 Provincie

In deze paragraaf zal eerst uitgelegd worden waar provinciale subsidies voor de gemeente Bronckhorst te vinden zijn en vervolgens zal er gekeken worden hoe het met de randvoorwaarden zit van deze subsidies.

Huidige subsidies

Subsidies die worden verstrekt door de Provincie zijn een stuk inzichtelijker dan de hierboven beschreven Europese subsidies en worden geplaatst op de website van de Provincie (Bijlage VI). Voor een actueel overzicht wordt verwezen naar de subsidiesite van de provincie: <http://www.gelderland.nl/subsidies>. Veel provinciale subsidies lopen voor de Gemeente Bronckhorst via het Plattelandshuis (www.plattelandshuis.nl).

Randvoorwaarden

Om ervoor te zorgen dat er controle blijft op het besteden van subsidies is de aanvrager verplicht om verantwoording af te leggen over de uitvoering van de projecten. De eisen voor de verantwoording zijn vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gelderland (AsG) (Provinciale Staten, 2003). Deze verordening is van toepassing op alle subsidieregelingen van de provincie, tenzij in de betreffende regeling anders is vermeld.

De AsG schrijft de volgende verplichtingen voor aan de aanvrager:

- De aanvrager moet binnen zes maanden na afronding van het project om vaststelling (definitieve toewijzing) van de subsidie vragen, tenzij anders is aangeven.
- Deze aanvraag moet vergezeld gaan van een financieel verslag/jaarrekening en een activiteitenverslag.
- Het activiteitenverslag moet de aard en omvang van het project beschrijven en moet een vergelijking tussen de nagestreefde en gerealiseerde doelstellingen en een toelichting op de verschillen bevatten.
- Bij een subsidiebedrag van €22.689 of hoger dient de aanvraag vergezeld te gaan van een accountantsverklaring.

Er zijn een aantal regelingen binnen de Provincie Gelderland waarvoor een andere regeling is vastgesteld. De eisen die in deze regeling zijn opgenomen komen in grote lijnen overeen met de eisen die de Europese Unie aan de verantwoording stelt. Het gaat hier momenteel om de regelingen EPD Oost-Platteland, Leader+ en Vitaal Gelderland. Alle hiervoor genoemde regelingen maken gebruik van dezelfde verantwoording en deze zal hieronder kort worden toegelicht. Aanvragers zijn verplicht om aan de volgende verantwoording te voldoen:

- Elke vier maanden moet er een voortgangsrapportage (Provincie Gelderland, z.j.) opgestuurd worden met de volgende gegevens:
 - Voortgangsrapportageformulier (bestaand uit: financiële rapportage, inhoudelijke rapportage en toelichting voortgang project)
 - Ontvangstenlijst
 - Betaallijst
 - Urenadministratie
- Aan het eind van het project moet een einddeclaratie (Provincie Gelderland, z.j.) ingediend worden die bestaat uit:
 - Accountantsverklaring
 - Eindafrekeningformulier (bestaand uit: financiële rapportage en inhoudelijke rapportage)
 - Ontvangstenlijst
 - Betaallijst
 - Urenadministratie
 - Inhoudelijke rapportage (deze bevat: 1. inleiding, 2. behaalde resultaten, 3. evaluatie, 4. specifieke aandachtspunten, 5. promotie en publiciteit)
- De aanvrager moet een aparte projectadministratie bijhouden. Deze administratie en onderliggende documentatie moeten goed en gemakkelijk toegankelijk zijn, zodat het op elk tijdstip mogelijk is om controle uit te voeren.

2.3 Gemeente Bronckhorst

In de komende paragraaf zal kort en duidelijk aangegeven worden wat het bovenstaande voor de Gemeente Bronckhorst betekent. Allereerst zullen de mogelijk interessante verstrekkers van subsidie besproken worden (2.3.1). Vervolgens zullen een aantal algemeen geldende randvoorwaarden besproken worden (2.3.2).

2.3.1 Belangrijke verstrekkers van subsidie voor de Gemeente Bronckhorst

Voor de Gemeente Bronckhorst zijn er drie belangrijke verstrekkers van subsidie, te weten de Europese Unie, het Rijk en de provincie Gelderland.

De Europese Unie is niet eenduidig in haar aanpak van de subsidieverstrekking. In sommige gevallen beheert de Europese Commissie een subsidieprogramma, in andere gevallen loopt dit via (nationale) agentschappen, ministeries of provincies.

Het Rijk verstrekt gemeenten in de vorm van Specifieke Uitkeringen subsidies. Deze specifieke uitkeringen zijn overzichtelijk gebundeld in het overzicht specifieke uitkeringen (USO). Eind juni is het USO2006 gepubliceerd, de opzet van het nieuwe overzicht is enigszins anders dan dat van de voorafgaande jaren. In de bijlage van het USO is echter nog steeds een overzicht met alle bestaande specifieke uitkeringen te vinden die als startpunt kunnen dienen om te kijken of er mogelijkheden onbenut worden gelaten.

De provincie biedt een overzicht van haar subsidies aan op haar website en laat een aantal van deze subsidies door het Plattelandshuis of de Euregio uitvoeren.

In tabel 2 is een overzicht te vinden van de aanbieders en de belangrijkste vindplaatsen van subsidies.

Bronnen	Vindplaats
Europese Unie	
Europese Commissie	ec.europa.eu/index_nl.htm ec.europa.eu/grants/index_en.htm
Directoraten-generaal	ec.europa.eu/dgs_nl.htm
<i>Ministeries via nationale agentschappen</i>	
<ul style="list-style-type: none">• Min EZ – via agentschap SenterNovem• Min SZW – via agentschap SZW• Min LNV – via agentschap DLG• Min LNV – via Dienst Regelingen	<ul style="list-style-type: none">• www.senternovem.nl• agentschap.szw.nl• www.dienstlandelijkgebied.nl• www.hetlvnloket.nl
Provincie Gelderland	www.gelderland.nl/subsidies
Rijk	
Overzicht Specifieke uitkeringen 2003	www.minbzk.nl/openbaar_bestuur/financien_provincies/specifieke
Provincie Gelderland	
Provincie Gelderland	www.gelderland.nl/subsidies
Plattelandshuis als uitvoerder provinciale subsidies	www.plattelandshuis.nl
Euregio als uitvoerder Interreg IIIA	www.euregio.nl

Tabel 2 verstrekkers van subsidie

Behalve alle afzonderlijke vindplaatsen zijn er verschillende online subsidiedatabanken (www.j4badvisor.nl, www.subsidietotaal.nl) waarin alle subsidieregelingen zijn opgenomen en waarin gericht gezocht kan worden. Dit zijn echter allemaal betaalde diensten waarop de gemeente zich moet abonneren. Kosten voor het gebruik van J4B Advisor zijn afhankelijk van het aantal gebruikers en zijn €1395 per jaar voor 5 gebruikers en €2495 per jaar voor 25 gebruikers. Kosten voor Subsiditotaal.nl zijn ook afhankelijk van het aantal gebruikers, voor 3 gebruikers zijn de kosten €940 per jaar en voor meer dan 3 gebruikers geldt er een multi-user tarief dat afhankelijk is van het aantal gewenste gebruikers. Momenteel heeft de gemeente geen abonnement op één van deze programma's.

2.3.2 Randvoorwaarden

Subsidieverstrekkers streven naar een verantwoorde besteding van hun middelen. Om deze reden vindt op een aantal momenten gedurende de looptijd van een project (financiële) controle plaats en wordt er gekeken naar de inhoudelijke uitvoering en het verloop van het project.

Door de grote verscheidenheid aan subsidieregelingen is het niet mogelijk om een eenduidig beeld te geven van de procedures. Er zijn echter wel een aantal eisen waaraan elk project moet voldoen:

- Het doel van het project waarvoor subsidie gevraagd wordt moet van tevoren duidelijk geformuleerd worden
- Er moet een inzichtelijke en controleerbare administratie bijgehouden worden, deze moet op één plaats worden bijgehouden met de originele facturen. De wettelijke bewaartermijn van een subsidie-administratie is 7 jaar vanaf het moment van administreren (art. 4:69 Algemene Wet Bestuursrecht), maar kan bij verschillende Europese subsidies oplopen tot 14 jaar.
- Indien gewenst moet er aan de subsidieverstrekker tussenrapportages overhandigd worden, over het algemeen bevatten deze rapportages een financiële rapportage en een voortgangsrapportage
- Aan het eind van het project moet een einddeclaratie ingediend worden, deze declaratie bevat meestal een financiële rapportage (declaratie van de kosten), een eindrapportage waarin het bereikte resultaat geëvalueerd wordt en een accountantsverklaring.
- Het project moet binnen de gestelde termijn worden afgerond, overschrijding van deze termijn betekent een korting op de subsidie of helemaal geen subsidie

Voor een gedetailleerde beschrijving van de voorwaarden moet de betreffende subsidieregeling waarom het gaat bekeken worden.

3 Huidige situatie

Om te onderzoeken hoe de Gemeente Bronckhorst momenteel met subsidievererving omgaat zullen alle afdelingen geanalyseerd moeten worden. Hiervoor zal eerst de gemeentelijke structuur worden toegelicht (3.1) en vervolgens zullen de waarnemingen van de analyse besproken worden (3.2). Tot slot zullen er uit de gevoerde gesprekken conclusies getrokken worden (3.3).

3.1 Gemeentelijke structuur

De Gemeente Bronckhorst werkt met een organisatiemodel (Bijlage VII) met een directie, een kleine staf en vakspecifieke afdelingen (Gemeente Bronckhorst, 2004). Het is een platte organisatie met twee leidinggevende niveaus (de gemeentesecretaris/directeur en de afdelingshoofden).

3.2 Analyse huidige subsidievererving Gemeente Bronckhorst

Om te onderzoeken hoe de Gemeente Bronckhorst momenteel om gaat met het verwerven van subsidies zijn er met de verschillende afdelingen gesprekken gevoerd. Hieruit is het volgende naar voren gekomen.

Directie en directieondersteuning (Dir)

Directieondersteuning is een afdeling die zich bezig houdt met ondersteuning van college en directie en de planning en control van de hele gemeente. Door de aard van de werkzaamheden zal deze afdeling in het algemeen niet in aanraking komen met subsidiemogelijkheden voor projecten. Gezien de minimale betrokkenheid bij subsidie is er niet gesproken met de afdeling directieondersteuning.

Afdeling Facilitaire ondersteuning (FO)

Facilitaire ondersteuning is een ondersteunende afdeling voor alle andere afdelingen binnen de organisatie. Door de aard van de werkzaamheden zal deze afdeling in het algemeen niet in aanraking komen met subsidiemogelijkheden voor projecten. Gezien de minimale betrokkenheid bij subsidie is er niet gesproken met de afdeling facilitaire ondersteuning.

Afdeling Bestuurs- en managementondersteuning (BMO)

Bestuurs- en managementondersteuning houdt zich bezig met alle aspecten van P&O, voorlichting en communicatie, informatisering en automatisering en algemeen juridische en bestuurszaken. Door de aard van de werkzaamheden zal van alle beleidsterreinen alleen P&O in aanmerking komen voor subsidiemogelijkheden.

Kennis

Binnen de afdeling is er een goed beeld van de verschillende subsidiemogelijkheden waarvoor de afdeling in aanmerking komt.

Benutting subsidies

P&O heeft momenteel verschillende subsidies lopen. Er is een bewuste keuze gemaakt om geen gebruik te maken van ESF subsidies waarvoor de gemeente eventueel wel in aanmerking zou komen vanwege het gebrek aan menskracht om dit te organiseren.

Ervaring

P&O heeft met de lopende subsidies en subsidies in het verleden de nodige ervaring opgedaan met subsidievererving. Er is in één van de oude gemeente een keer een Europese subsidie aangevraagd.

Procedure / werkproces

Het A+O fonds wijst de afdeling op verschillende subsidiemogelijkheden op het gebied van onder andere arbo, reïntegratie en opleidingen.

Betrokken afdelingen / communicatie

Er is weinig communicatie met andere afdelingen over subsidies.

Risicopunten

Wanneer de AO gedurende het project niet goed wordt bijgehouden zorgt dit bij de afronding van een project voor veel extra werk, omdat dan alle benodigde informatie weer bij elkaar gezocht moet worden.

Afdeling Financiën en belastingen (FB)

Financiën en belastingen is een afdeling die zich bezig houdt met het financieel beleid en alle zaken die betrekking hebben op belastingen. Door de aard van de werkzaamheden zal deze afdeling in het algemeen niet in aanmerking komen voor subsidie. De afdeling speelt wel een belangrijke rol in de ondersteuning van de andere afdelingen bij subsidies. Zo zorgt financiën en belastingen voor de interne controle op de geldstromen en het aanleveren van de gegevens voor een accountantsverklaring.

Enkele aanbevelingen die volgens financiën en belastingen essentieel zijn voor een goed verloop van een subsidiabel project zijn:

- Tijdsregistratie; veel subsidieverstrekkers eisen tegenwoordig dat de aanvrager een sluitende urenregistratie kan geven bij de verantwoording van de subsidie. Als deze niet gegeven kan worden kan de gemeente de subsidie mislopen of gekort worden op het bedrag. Het huidige tijdsregistratiesysteem (TIM) biedt de mogelijkheid om een sluitende tijdsregistratie bij te houden, de Gemeente Bronckhorst gebruikt het systeem echter alleen, op enkele uitzonderingen na, om de aanwezigheid van het personeel mee te registreren.
- Het goed en volledig aanleveren van gegevens over de verwachte inkomsten en uitgaven voor een project, zodat deze goed in de financiële administratie staan. Vaak worden verwachte inkomsten lager geschat dan verwacht of helemaal niet opgegeven. Wanneer de verwachte inkomsten niet in de financiële administratie staan hoeft er geen verantwoording af te worden gelegd over het niet binnengehaalde deel, omdat dit niet meer terug te vinden is. Hierdoor is een goede controle op het binnenhalen van de werkelijk verwachte subsidie niet mogelijk.

Afdeling Openbare werken (OW)

Openbare werken is verantwoordelijk voor het beheren, onderhouden, in stand houden en (mede) ontwikkelen van de openbare ruimte inclusief alle gemeentelijke eigendommen.

Kennis

Bij projecten wordt er gekeken bij het Rijk, de provincie Gelderland en het waterschap Rijn en IJssel of er subsidiemogelijkheden zijn. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van de contacten met aannemers en leveranciers die ze wijzen op subsidies. Binnen de afdeling is er geen inzicht in de mogelijkheden die de Europese subsidies bieden, belangrijkste oorzaak hiervoor is dat er door gebrek aan tijd geen mogelijkheid is om hier naar te kijken.

Benutting subsidies

Binnen de afdeling is de gedachte dat er optimaal gebruik gemaakt wordt van subsidiemogelijkheden.

Ervaring

Binnen de afdeling is er de nodige ervaring met subsidieaanvragen. Binnen één van de oude gemeenten is zelfs een keer een Europese subsidie aangevraagd.

Procedure / werkproces

Zoals hierboven beschreven wordt er bij de provincie en het waterschap gekeken of er subsidies zijn. Formeel gezien verstrekken waterschappen eigenlijk geen subsidies, maar bijdragen in de kosten die een gemeente maakt. Ondanks dat het bij waterschappen niet om officiële subsidies gaat is de werkwijze bij het verkrijgen van deze bijdrage te vergelijken met het verwerven van subsidies en dus kunnen bijdrage van waterschappen ook als subsidies bekeken worden.

Betrokken afdelingen / communicatie

Sommige projecten worden samen met de afdeling REO uitgevoerd en de afdeling FB biedt ondersteuning bij de verantwoording en de accountantsverklaring.

Risicopunten

Problemen ontstaan doordat een subsidiabel project bij OW uit twee delen bestaat, een deel dat door de beleidsmedewerker uitgevoerd wordt en deel dat door projectleiders uitgevoerd wordt. De beleidsmedewerker doet de aanvraagprocedure van een subsidie en een projectleider voert het project vervolgens uit. Projectleiders hebben vaak weinig aandacht voor de verantwoording van een project en zijn hoofdzakelijk bezig met de uitvoering van het werk. Wanneer het project afgerond is en de beleidsmedewerker het project vervolgens wil declareren bij de subsidieverstrekker blijken er nog wel eens nota's te ontbreken waardoor het verkrijgen van een accountantsverklaring veel tijd vergt.

Afdeling Ruimtelijke en economische ontwikkeling (REO)

Ruimtelijke en economische ontwikkeling is verantwoordelijk voor taken op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, monumenten en economische zaken en toerisme.

Kennis

Subsidieverwerving wordt gezien als een ingewikkeld onderwerp waar moeilijk grip op te krijgen is. Om zelf alle mogelijkheden en wegen naar subsidies in beeld te hebben is lastig, daarom heeft de afdeling contacten gelegd met andere overheden en het Plattelandshuis. De mensen daar hebben meer kennis in huis en kunnen helpen met het signaleren van mogelijkheden en het sturen in de aanvraagprocedure.

Kennis over subsidies die via de Europese Unie wordt verspreid is er binnen de afdeling beperkt aanwezig.

Benutting subsidies

Subsidies van de provincie Gelderland worden nu nog niet optimaal benut, maar hier wordt wel aan gewerkt. Europese subsidies die anders verstrekt worden dan via de provincie worden niet benut.

Ervaring

In februari heeft de afdeling het initiatief genomen om projecten voor het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) in te dienen voor de hele organisatie, het gaat hierbij om een totaal van 43 miljoen aan projecten voor de periode 2007-2013. Momenteel worden deze projecten samen met het Plattelandshuis bekeken op haalbaarheid en de kans dat er subsidie voor komt, de meest kansrijke projecten zullen verder uitgewerkt worden. Het gaat hier wel om heel specifieke ervaring met één subsidie.

Procedure / werkproces

Momenteel is er op elk beleidsterrein binnen de afdeling iemand die de subsidiemogelijkheden in de gaten probeert te houden. Daarnaast is er altijd iemand verantwoordelijk voor de uitvoering van een project, om zo problemen tijdens de verantwoording te voorkomen. Tevens moeten deze projectbegeleiders de subsidiabele uren van iedereen die aan het project gewerkt heeft registreren in het tijdsregistratiesysteem TIM, zodat problemen met een foute uren registratie niet mogelijk zijn.

Betrokken afdelingen / communicatie

REO heeft contact met de afdelingen OW en MO over subsidies.

Risicopunten

De verantwoording is altijd een belangrijk punt waar nog veel mis kan gaan. Door een onjuiste of onvolledige administratie en daarmee een onvolledige verantwoording loopt de gemeente het risico om de subsidie (gedeeltelijk) mis te lopen.

Afdeling Bouwen en milieu (BM)

Bouwen en milieu is verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van bouwen en milieu en de uitvoering hiervan.

Kennis

Er is bekend dat er bij verschillende bronnen, zoals het rijk en de provincie, subsidies aangevraagd kunnen worden, maar waar er precies naar deze subsidiemogelijkheden gezocht moet worden is niet bekend. Binnen de afdeling is er geen kennis over Europese subsidies.

Benutting subsidies

Momenteel heeft Bouwen en milieu weinig subsidieaanvragen lopen en er wordt ook niet actief gezocht naar nieuwe mogelijkheden.

Ervaring

Momenteel heeft de afdeling weinig subsidieaanvragen lopen en recent is er dan ook weinig ervaring opgedaan met subsidieaanvragen. In het verleden is er wel eens een provinciale subsidie aangevraagd. Europese subsidies daarentegen zijn nog nooit aangevraagd, hier is dan ook geen ervaring mee binnen de afdeling.

Procedure / werkproces

Binnen het huidige werkproces wordt er bij projecten niet standaard gekeken naar subsidiemogelijkheden.

Betrokken afdelingen / communicatie

Er is weinig communicatie met andere afdelingen over subsidies.

Risicopunten

Er zijn een aantal momenten waarop een subsidie mis kan lopen. Dit kan al in het begin stadium of de eindfase van het subsidietraject zijn.

- Wanneer er een mogelijke subsidie gevonden is wordt het moeilijk gevonden om te bepalen of het project waar subsidie voor aangevraagd kan worden wel voldoet aan de criteria die de subsidieregeling stelt aan een project
- Het leveren van alle vereiste informatie aan de subsidieverstrekker voorafgaande aan het project is lastig
- De verantwoording heeft bij een subsidie veel aandacht nodig, als die niet goed gebeurt kan de hele subsidie in gevaar komen

Afdeling Maatschappelijke ontwikkeling (MO)

Maatschappelijke ontwikkeling is werkzaam op de terreinen welzijn, onderwijs, sport en cultuur.

Kennis

Binnen de afdeling is er geen inzicht in subsidiemogelijkheden en onvoldoende kennis van vindplaatsen van eventuele subsidies. Als oorzaak hiervan wordt het gebrek aan tijd gezien, doordat bijna alle beschikbare tijd naar andere onderwerpen gaat blijft er te weinig tijd over om kennis op te doen over de verschillende subsidiemogelijkheden.

Benutting subsidies

Uit de gesprekken is naar voren gekomen dat de subsidieverwerving momenteel geen eerste prioriteit heeft en dat het hierdoor ook niet optimaal gebeurt. Men denkt dat hierdoor veel geld wordt misgelopen.

Ervaring

Binnen de afdeling MO is er weinig ervaring met het aanvragen en vervolgens het doorlopen van een subsidieprocedure.

Procedure / werkproces

Binnen het huidige werkproces wordt er bij projecten niet standaard gekeken naar subsidiemogelijkheden.

Betrokken afdelingen / communicatie

Financiën en belastingen dient als ondersteuning bij de verantwoording van een subsidie en op het gebied van leefbaarheid contact over subsidies met REO/OW. Daarnaast is er weinig andere communicatie tussen de afdelingen over subsidies.

Risicopunten

Doordat het meestal niet tot een aanvraag komt van subsidie zijn er behalve de eerder genoemde problemen momenteel geen verdere risicopunten in beeld.

Afdeling Werk, inkomen en zorg (WIZ)

Werk, inkomen en zorg is belast met de uitvoering van alle gemeentelijke taken op het terrein van de sociale zekerheid.

Kennis

Binnen de afdeling is veel kennis over de structurele specifieke uitkeringen. Daarnaast is de afdeling zich bewust van de mogelijkheden van incidentele subsidies, bijvoorbeeld uit het ESF.

Benutting subsidies

De afdeling WIZ maakt in grote lijnen gebruik van de bekende specifieke uitkeringen van het Rijk, te weten WWB, IOAW, IOAZ en BBZ. Eind 2004 is het beleid van de vijf oude gemeenten, voor de hiervoor genoemde specifieke uitkeringen, geharmoniseerd naar één beleid voor de Gemeente Bronckhorst. Momenteel wordt er gezocht naar een zo optimaal mogelijke benutting van deze subsidies.

Er wordt bewust geen gebruik gemaakt van het ESF (of andere subsidie). Redenen hiervoor zijn dat het door de herindeling geen prioriteit heeft gekregen, er geen projecten in de planning stonden die hiervoor in aanmerking kwamen en dat door het relatief kleine cliëntenbestand niet rendabel lijkt om hier veel in te investeren.

Ervaring

Met de structurele specifieke uitkeringen waarvan de afdeling gebruik maakt is de nodige ervaring opgedaan met het verantwoorden van subsidies. Met het aanvragen van incidentele subsidies is weinig ervaring doordat er door het beperkte klantenbestand vaak geen mogelijkheden zijn om subsidies aan te vragen.

Procedure / werkproces

Het optimaal benutten van de huidige subsidies heeft de hoogste prioriteit binnen de afdeling, tot die tijd is er weinig aandacht voor andere subsidies in het werkproces.

Betrokken afdelingen / communicatie

De afdeling creëert bij de andere afdelingen enkele werkervaringplekken in het kader van de eigen subsidies. Bij de verantwoording wordt ondersteuning van de afdeling Financiën en belastingen gevraagd.

Risicopunten

Jaarlijks krijgt de gemeente Bronckhorst een budget voor de WWB toegewezen. Wanneer aan het eind van het jaar blijkt dat de gemeente dit budget met meer dan 10% heeft overschreden kan er overwogen worden om een aanvullende subsidie aan te vragen. Voorwaarden voor deze aanvullende subsidie zijn dat de arbeidsmarkt afwijkt van het landelijke beeld (een factor waar geen invloed op uit te oefenen is) en dat de gemeente Bronckhorst goed beleid heeft gevoerd. Om aan te tonen dat de gemeente Bronckhorst goed beleid heeft gevoerd moet een goede administratie gevoerd worden. Bij een onvolledige of onjuiste administratie loopt de gemeente Bronckhorst de aanvullende mis.

Afdeling Publiekszaken (PuZa)

Publiekszaken is een afdeling die zich hoofdzakelijk bezig houdt met het verstrekken van documenten aan de burgers. Door de aard van de werkzaamheden zal deze afdeling in het algemeen niet in aanraking komen met subsidiemogelijkheden voor projecten. Gezien de minimale betrokkenheid bij subsidie is er niet gesproken met de afdeling publiekszaken.

Afdeling Openbare orde en veiligheid (OOV)

Openbare orde en veiligheid voert taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, vergunningverlening en politie- en brandweerkzaken uit. Na bestudering van de functies die beschreven staan in het functieboek was de verwachting dat OOV weinig tot niets te maken heeft met subsidies. Uit het gesprek dat met de afdeling gevoerd is werd dit vermoeden bevestigd.

3.3 Conclusie

De interviews met de verschillen de afdeling hebben een goed beeld gegeven van de huidige situatie wat subsidies betreft. De belangrijkste conclusies die uit de interviews getrokken kunnen worden zijn:

- Binnen de hele organisatie heeft subsidieverwerving lage prioriteit gekregen vanwege andere werkzaamheden in verband met de gemeentelijke herindeling
- Op een paar afdelingen is enige kennis over subsidies aanwezig, het betreft hier vaak wel specifieke kennis over een (beperkt) aantal subsidieregelingen
- De andere afdelingen zijn nog blanco op subsidiegebied en hebben weinig kennis in huis op het gebied van subsidies
- Communicatie tussen afdelingen is beperkt en de aanwezige kennis over subsidie wordt niet overgedragen aan andere afdelingen. Hieruit blijkt dat de kennis die aanwezig is over subsidieverwerving binnen de gemeente Bronckhorst erg verspreid is door de hele organisatie
- Kennis over subsidie neemt af naar mate het gaat over een overheid die verder van de gemeente afstaat. Zo zijn de meeste afdelingen nog wel enigszins bekend met provinciale subsidies maar neemt de kennis steeds verder af als het gaat om rijkssubsidies en Europese subsidies
- Subsidieaanvragen kunnen mislopen / lopen mis in de aanvraagprocedure doordat de gegevens die voor aanvang van het project gevraagd worden niet geleverd kunnen worden of doordat de subsidievoorwaarden niet vertaald kunnen worden naar het project
- Subsidieaanvragen kunnen mislopen / lopen mis of vertraging op tijdens de verantwoording, omdat de administratie van de vereiste gegevens niet, niet juist of ondoelmatig gebeurt. Het mislopen van subsidies door een ondoelmatige administratie duidt erop dat de AO van de gemeente Bronckhorst verbeterd kan worden
- De gemeente Bronckhorst houdt, op enkele uitzonderingen na, geen sluitende urenregistratie bij. Hierdoor kan de gemeente subsidies (gedeeltelijk) mislopen. Hier uit kan geconcludeerd worden dat de AO op het gebied van de urenregistratie verbeterd kan worden
- Ondanks de lage prioriteit die subsidie momenteel heeft erkent de hele organisatie het belang ervan en staan alle afdelingen open om er iets mee te gaan doen als er makkelijker grip op te krijgen is

4 Afwegingskader

Of er van subsidiemogelijkheden gebruik moet worden gemaakt is niet eenvoudig te zeggen. Door het grote aantal verschillende subsidies en evenveel verschillende regelingen die hieraan verbonden zijn is het moeilijk een afweging te maken. Alle subsidies hebben echter voor- en nadelen, welke zwaarder wegen hangt van de subsidieregeling en het uit te voeren project af. Om toch tot een goede beslissing te komen moet er aan de hand van een aantal criteria een weloverwogen keus gemaakt worden.

4.1 Startcriteria

Later in dit hoofdstuk zal er een afwegingskader geïntroduceerd worden, maar voordat dit gebruikt kan worden moet er aan de startcriteria voldaan zijn. De criteria die besproken zullen worden zijn: de rol van de politiek (4.1.1), de motivatie om het project uit te voeren (4.1.2), het inpassen van het project in de planning (4.1.3).

4.1.1 Rol van de politiek

Binnen de gemeentelijke organisatie kan een subsidieaanvraag politiek gestuurd zijn door de gemeenteraad. In dat geval moet er op verzoek van de gemeenteraad bekeken worden of een bepaalde subsidie of een subsidie voor een bepaald project binnen te halen is. Wanneer een subsidieaanvraag politiek gedreven is moet de uitkomst van het beslismodel (positief of negatief) altijd teruggekoppeld worden aan de gemeenteraad. Het is dus van belang om in dit geval alle stappen goed te doorlopen en de uitkomst daarvan vast te leggen zodat er goed kan worden gerapporteerd aan de gemeenteraad.

Wanneer de subsidieaanvraag vanuit de organisatie zelf komt en er niet aan de gemeenteraad gerapporteerd hoeft te worden kan het beslismodel gewoon doorlopen worden. In dit geval is het echter ook verstandig om, afhankelijk van onder andere het belang en de gevoeligheid van het wel of niet binnenhalen/aanvragen van de subsidie, alle stappen goed vast te leggen zodat er ten alle tijden een terugkoppeling gegeven kan worden wanneer iemand hier om vraagt.

4.1.2 Redenen om een project uit te voeren

Subsidiabele projecten worden om verschillende redenen uitgevoerd. In deze paragraaf zullen de belangrijkste redenen om subsidiabele projecten uit te voeren besproken worden.

- *Projecten die in de planning staan om nu uitgevoerd te worden en waarvoor toevallig een subsidieregeling is.*
Het gaat hier om projecten die voor de komende periode op het programma staan en die zonder de subsidieregeling ook op dit moment uitgevoerd zullen worden. Het toevallig subsidiabel zijn van een project is mooi meegenomen.
- *Projecten die de komende jaren uitgevoerd worden, maar die vanwege een subsidie vervroegd worden.*
Het gaat hier om projecten die voor de komende jaren op het programma staan en die zonder subsidieregeling ook uitgevoerd zullen worden. Deze projecten worden echter eerder uitgevoerd omdat ze nu subsidiabel zijn. Ook het omgekeerde is mogelijk, namelijk het uitstellen van een project omdat het nu niet subsidiabel is maar bijvoorbeeld over een paar maanden wel.
- *Projecten die in eerste instantie financieel niet haalbaar waren maar die door een subsidieregeling alsnog uitvoerbaar zijn.*
Het gaat hier om projecten die in een eerder stadium afgeschreven zijn omdat ze financieel niet haalbaar waren, maar die de gemeente wel graag wilde uitvoeren. Door het beschikbaar komen van een subsidieregeling kunnen deze plannen heroverwogen worden en kan bekeken worden of ze met de subsidie financieel wel haalbaar zijn.

- *Projecten die vanwege een subsidieregeling bedacht worden.*
Het gaat hier om projecten die bedacht worden omdat er toevallig een subsidieregeling voor is. Het bestaan van de subsidieregeling is aanleiding om het project te beginnen.

De eerste drie redenen zijn wel overwogen keuzes en helpen de gemeente bij het uitvoeren van het eerder vastgestelde beleid. Door deze motiveringen blijft er meer geld beschikbaar voor andere zaken of worden belangrijke projecten juist mogelijk gemaakt. De laatste reden daarentegen kost de gemeente alleen maar geld. Het gaat in dat geval niet om projecten die daadwerkelijk nodig zijn, maar waarvoor wel geld uit de gemeentekas beschikbaar moet komen aangezien subsidies altijd aanvullend zijn op een eigen bijdrage. Het is daarom ook sterk af te raden om projecten te starten enkel vanwege het bestaan van een subsidieregeling zonder dat het binnen het beleid past.

4.1.3 Inpassing in de planning

Bij het inpassen van subsidiabele projecten in de planning zijn twee gevallen te onderscheiden:

- *Subsidiabele projecten die volgens de normale planning uitgevoerd worden*
Voor deze projecten is mogelijk alleen extra administratieve capaciteit, voor het indienen van de aanvraag, de tussentijdse verantwoording en de einddeclaratie, vereist, aangezien er niets aan de aanvangsdatum van het project wordt veranderd. Deze projecten zullen weinig invloed hebben op de gehanteerde planning.
- *Projecten waarmee geschoven moet worden om ze subsidiabel te maken*
Wanneer projecten verschoven worden in de tijd moet er gekeken worden of dit verantwoord kan gebeuren. Van belang is of er op het gewenste tijdstip voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar is om het project uit te voeren. Als dit het geval is kan het project zonder al te veel problemen, mits de gemeenteraad akkoord gaat, verschoven worden. Zodra de ambtelijke capaciteit ontoereikend is zal er een aantal mogelijkheden bekeken moeten worden:
 - De mogelijkheid om het betreffende project om te wisselen met een ander project dat op het gewenste tijdstip van uitvoering gepland staat
 - De mogelijkheid om extra personeel in te huren
Voorwaarde voor het inhuren van extra personeel is dat de kosten niet hoger mogen zijn dan de verwachte subsidie-inkomsten. In sommige gevallen zijn de kosten van dit personeel subsidiabel en hebben ze dus geen invloed op de beslissing

Wanneer het onverantwoord lijkt om het project te verschuiven in de tijd moet de gemeente beslissen dat de subsidie niet aangevraagd moet worden omdat de gemeente het project op dat moment niet kan verwerken.

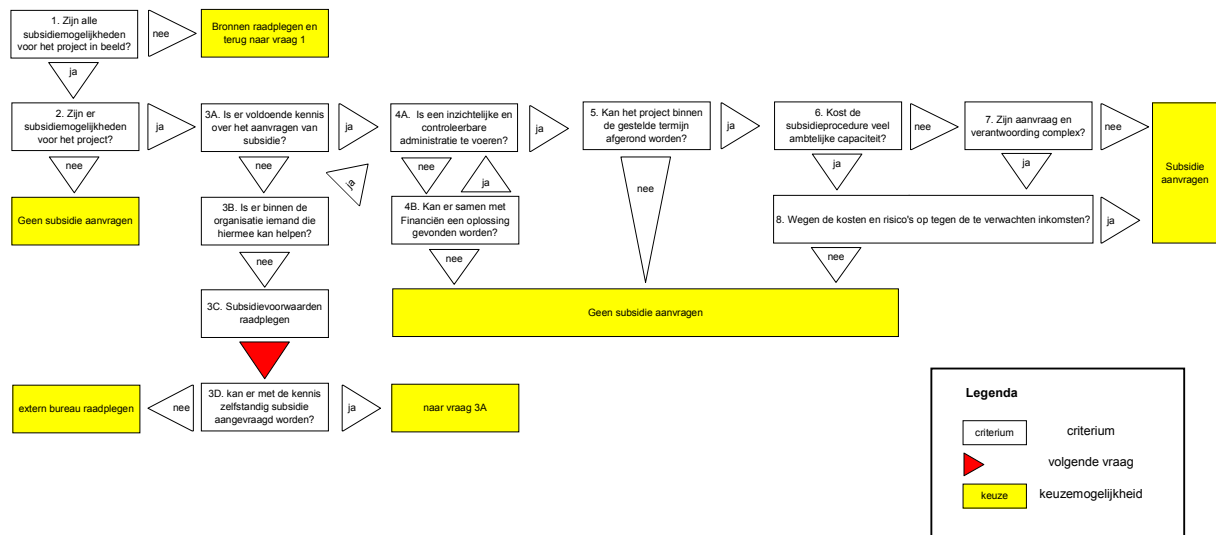
4.2 Gebruik van het afwegingskader

Het afwegingskader laat aan de hand van een aantal criteria zien hoe er in elke specifieke situatie optimaal gebruik gemaakt kan worden van subsidiemogelijkheden. Het afwegingskader bestaat uit een beslisboom en een nadere toelichting op de te maken keuzes in deze beslisboom.

Beslisboom

De beslisboom (Bijlage VIII) bevat alle criteria die relevant zijn om tot een juiste keuze te komen over het wel of geen gebruik maken van subsidiemogelijkheden. Er wordt gestart bij vraag 1 en door het schema te doorlopen komt er aan de hand van de gegeven antwoorden een advies uit. Alle vragen (behalve vraag 3C) zijn met 'ja' of 'nee' te beantwoorden.

De eerste twee vragen helpen bij het inventariseren van mogelijke subsidies en bij de vraag of alle mogelijkheden bekeken zijn. Vraag 3 helpt bij het bepalen of er voldoende kennis voor een aanvraag in huis is of dat hiervoor hulp ingeschakeld moet worden. Tot slot helpen de vragen 4 tot en met 8 bij het afwegen of een subsidie wel of niet aangevraagd moet worden.

Figuur 1 Beslisboom

Toelichting

Soms is het relatief eenvoudig om in te schatten of er aan een criterium voldaan is, voor andere criteria is mogelijk meer informatie nodig. Om te helpen de criteria goed te beoordelen is er een toelichting per criterium opgesteld (Bijlage IX). Deze toelichting bestaat naast een nadere uitleg uit een onderliggende vragenlijst met subvragen.

5 Aanbevelingen

Uit de conclusies in hoofdstuk 3 kunnen twee dingen worden opgemaakt. Ten eerste dat de administratieve organisatie (AO) op het gebied van subsidies bij de Gemeente Bronckhorst niet op orde is. De mogelijkheden om een goede AO te voeren zijn aanwezig, het opzetten van de AO voor subsidieprojecten zal echter verbeterd moeten worden. Ten tweede dat de wil om met subsidies aan de slag te gaan aanwezig is, maar dat de ruimte er binnen de huidige werkzaamheden hier niet voor is.

Op basis van deze conclusies kunnen de volgende aanbevelingen gedaan worden om de organisatie van subsidieverwerving te optimaliseren: vindplaatsen verduidelijken (5.1), een subsidiepunt instellen (5.2), gebruik maken van het afwegingskader (5.3), een goede urenregistratie voeren (5.4), aandacht hebben voor de verantwoording (5.5), gebruik maken van USO (5.6) en subsidieverwerving inpassen in het beleid van de gemeente (5.7)

5.1 Vindplaatsen

Alle medewerkers moeten bekend zijn met de in hoofdstuk 2 genoemde verstrekkers en de vindplaatsen. Aangezien het aantal verstrekkers en vooral het aantal subsidies groot is, is het erg bewerkelijk en tijdrovend voor medewerkers om alle subsidies en bijbehorende regelingen na te gaan. Om dit proces te vereenvoudigen en versnellen wordt aangeraden een abonnement te nemen op een online subsidiedatabase. Hierin zijn alle subsidieregelingen gebundeld waardoor in een betrekkelijk korte tijd relevante subsidieregelingen te bekijken zijn. Over het gebruik van een subsidiedatabase is gesproken met de Gemeente Arnhem. Momenteel gebruikt de Gemeente Arnhem SubsidieTotaal.nl (www.subsidietotaal.nl), maar stappen ze binnen enkele maanden over op J4B Advisor (www.j4badvisor.nl) omdat deze naast een beschrijving van de subsidie nog veel extra informatie biedt zoals de subsidievoorwaarden, aanvraagformulieren en betrokken instanties en contactpersonen. Het is voor dat Gemeente Bronckhorst aan te raden om de mogelijkheden van dit pakket te onderzoeken.

5.2 Subsidiepunt

De belangrijkste oorzaak dat er weinig aan subsidieverwerving gedaan wordt is dat de afdelingen de ruimte niet hebben om de benodigde kennis op te doen die vereist is om subsidie aan te kunnen vragen. Daarom wordt er aanbevolen om een centraal punt in te richten, het subsidiepunt. Dit subsidiepunt moet expertise hebben/opbouwen over alle aspecten die met subsidie te maken hebben. Met het instellen van een subsidiepunt is er, zonder dat de afdelingen zelf tijd moeten investeren, specialistische kennis binnen de organisatie over subsidieaanvragen. Het subsidiepunt heeft uitsluitend een ondersteunende rol, het zijn altijd de afzonderlijke afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het binnenhalen van de subsidie. Taken die het subsidiepunt uit moet gaan voeren zijn:

- Kenniscentrum zijn
- Leggen van contacten met subsidieverstrekkers
- Subsidiemogelijkheden signaleren
- Afdelingen ondersteunen met subsidieaanvragen
- Afdelingen ondersteunen/adviseren bij het opzetten van een goede AO voor een subsidiabel project
- Afdelingen ondersteunen bij de (eind)verantwoording
- Aandacht voor subsidieverwerving binnen de gemeente behouden

Kenniscentrum

Het subsidiepunt moet ervoor zorgen dat alle kennis die er over subsidies is op een centraal punt geraadpleegd kan worden. Afdelingen moeten met alle vragen over subsidies bij het subsidiepunt terecht kunnen.

Leggen van contacten met subsidieverstrekkers

Door contacten te leggen met subsidieverstrekkers zit de Gemeente Bronckhorst dicht bij de plaats waar beslissingen over subsidies genomen worden en is het makkelijker om de benodigde informatie te krijgen. Daarnaast kunnen medewerkers van de subsidieverstrekker hulp bieden bij het indienen van de subsidieaanvraag.

Subsidiemogelijkheden signaleren

Bij het verzamelen van informatie en opbouwen van kennis over subsidie zal het subsidiepunt veel lezen en horen over verschillende subsidieregelingen. Wanneer het subsidiepunt mogelijk interessante subsidieregelingen tegen komt zullen deze naar de juiste afdelingen doorgespeeld moeten worden waar de regelingen verder bekeken kunnen worden.

Afdelingen ondersteunen met subsidieaanvragen

Subsidieaanvragen stranden mogelijk al bij het indienen van de aanvraag door de zeer gedetailleerde informatie die gevraagd wordt en/of door het afstemmen van het project op de subsidievoorwaarden. Hier is een taak voor het subsidiepunt weggelegd in de vorm van het begeleiden en sturen van de subsidieaanvraag.

Afdelingen ondersteunen/adviseren bij het opzetten van een goede AO voor een subsidiabel project

Subsidieaanvragen kunnen misgaan omdat er tijdens het project onvoldoende aandacht is voor de verantwoording die achteraf geleverd moet worden. Oorzaak hiervan is het niet goed opzetten van de AO voor een project. De afdeling die de subsidie aanvraagt zal in overleg met het subsidiepunt een goede AO op moeten zetten.

Afdelingen ondersteunen bij de (eind)verantwoording

Eindeclaraties kunnen misgaan omdat er op een onjuiste of onvolledige verantwoording wordt afgegeven. Hierdoor kan de gemeente Bronckhorst gekort worden op het subsidiebedrag en in het slechtste geval de subsidie geheel mis lopen. Het subsidiepunt moet de afdelingen ondersteunen bij het op een goede manier verantwoorden van een subsidie.

Aandacht voor subsidieverwerving binnen de gemeente behouden

Het subsidiepunt moet als doelstelling hebben de aandacht voor subsidieverwerving binnen de organisatie te behouden. Dit kan op verschillende manieren gedaan worden. Hoe dit precies ingevuld moet worden is aan het subsidiepunt, te denken valt bijvoorbeeld aan een maandelijkse nieuwsbrief met de stand van zaken op het gebied van subsidies.

Organisatorische inpassing

Afhankelijk van hoe uitgebreid het subsidiepunt in de organisatie ingepast gaat worden zijn er een drietal mogelijkheden. Deze drie mogelijkheden zullen hieronder kort toegelicht worden.

Samenwerkingsverband met buurgemeenten

Binnen een relatief kleine gemeente als Bronckhorst zal een subsidiepunt geen volledige dagtaak hebben aan zijn werk. Daarom wordt aangeraden om met andere gemeente te overleggen of daar ook de behoefte bestaat aan een dergelijk punt zodat door deze functies bij verschillende gemeenten te combineren toch een volledige baan gecreëerd kan worden. Voor alle gemeenten heeft die als voordeel dat de kennis over subsidies maar één keer opgedaan hoeft te worden en vervolgens op meerdere plaatsen (de verschillende gemeenten) toe te passen is. Daarnaast heeft een subsidiepunt in deze vorm het voordeel dat het alleen maar bezig is met subsidie, wat dus de garantie geeft dat dit altijd een hoge prioriteit heeft.

Binnen huidige organisatie iemand verantwoordelijk maken

Wanneer een samenwerkingsverband, en hiermee een op zichzelf staand subsidiepunt, niet haalbaar blijkt te zijn is het aan te raden om binnen een, nader te bepalen, afdeling iemand gedeeltelijk vrij te maken en deze persoon als subsidiepunt aan te wijzen. Deze persoon zal dan de hierboven genoemde werkzaamheden uit moeten gaan voeren.

Nadeel van iemand binnen de organisatie vrij maken is dat deze persoon naast zijn werkzaamheden als subsidiepunt ook nog andere werkzaamheden heeft. Hierdoor bestaat de kans dat de aandacht voor subsidies tijdens drukke periodes van de andere werkzaamheden verslapt. Daarnaast zal iemand die het werk parttime doet nooit zoveel expertise op kunnen bouwen als iemand die fulltime bezig is met subsidies.

Extern Bureau

Wanneer beide hiervoor genoemde subsidiepunten niet realiseerbaar zijn kan de gemeente overwegen om voor bepaalde subsidies een extern bureau in te huren dat een afdeling helpt bij het bekijken van de mogelijkheden en het indienen van de aanvraag.

Een extern bureau zal echter nooit de ondersteuning kunnen bieden die een eigen subsidiepunt kan bieden. De enige taak die een extern bureau voor de gemeente uit kan voeren is het bekijken van de mogelijkheden voor een specifiek project en daarna het ondersteunen bij de subsidieaanvraag. De overige taken die het subsidiepunt zou moeten gaan vervullen kunnen niet door een extern bureau uitgevoerd worden.

5.3 Afwegingskader

De verantwoordelijkheid voor het binnenhalen van subsidies moet, zoals eerder aangegeven, bij de afdelingen zelf blijven liggen omdat deze het beste zicht hebben op de projecten die uitgevoerd moeten worden. Om te bepalen of er subsidiemogelijkheden zijn en of hier gebruik van gemaakt moet worden is er, in hoofdstuk 4, een beslismodel ontwikkeld dat de afdelingen moet helpen bij het maken van een keuze. Met behulp van het afwegingskader is in een relatief korte tijd te bepalen of er gebruik gemaakt moet worden van een subsidiemogelijkheid. Het is van belang dat bij elk nieuw project het beslismodel doorlopen wordt voordat er met het project gestart wordt. Daar waar de medewerker tegen problemen aanloopt tijdens het invullen kan de hulp van het eerder genoemde subsidiepunt ingeroepen worden.

5.4 Urenregistratie

Onderdeel van een goede AO is, wanneer de subsidieregeling dit eist, een sluitende uren administratie. Dit betekent dat niet alleen de voor het betreffende project gemaakte uren, maar ook de 'normale' arbeidsuren moeten worden geregistreerd. Deze urenregistratie moet inzichtelijk en controleerbaar zijn. De Gemeente Bronckhorst moet overwegen om van een in- en uitklok systeem over te gaan op een systeem waarin alle uren verantwoord worden om zo optimaal van subsidies gebruik te kunnen gaan maken. Wanneer een sluitende urenadministratie in de hele organisatie niet gewenst is, omdat de dagelijkse werkzaamheden hier niet om vragen, zal de gemeente vast moeten leggen in welke gevallen een medewerker wel zijn uren moet schrijven.

5.5 Verantwoording

Doordat de AO voor subsidies niet goed wordt opgezet is de verantwoording van subsidies na afloop van een project soms lastig omdat gegevens ontbreken. Daarom is het van belang dat alle medewerkers die aan een subsidiabel project werken zich aan de afspraken en regels die in de AO voor het project zijn gemaakt houden om zo problemen met de verantwoording te voorkomen. Verantwoording vereist gedurende het gehele project aandacht en is niet enkel iets voor de afsluiting van een project.

5.6 USO

Om er zeker van te zijn dat alle specifieke uitkeringen waarvoor de gemeente Bronckhorst in aanmerking komt ook daadwerkelijk worden binnengehaald wordt het de gemeente Bronckhorst aangeraden om elk jaar wanneer de nieuwe USO uitkomt deze door te nemen. Door dit elk jaar te doen zal de gemeente Bronckhorst naast de grote specifieke uitkeringen ook optimaal van de kleinere specifieke uitkeringen gebruik kunnen maken.

5.7 Subsidieverwerving inpassen in het beleid van de gemeente Bronckhorst

De Gemeente Bronckhorst moet ervoor waken dat subsidieverwerving geen doel op zich wordt. Subsidieverwerving moet binnen het gemeentelijk beleid passen en anders moet er niet aan worden begonnen.

Om subsidieverwerving onderdeel van het beleid te maken kan er gebruik gemaakt worden van het afwegingskader. Door het afwegingskader onderdeel te maken van de procedure die doorlopen wordt bij het starten van een project zal subsidieverwerving vanzelfsprekend worden en zal voortdurend aandacht voor blijven.

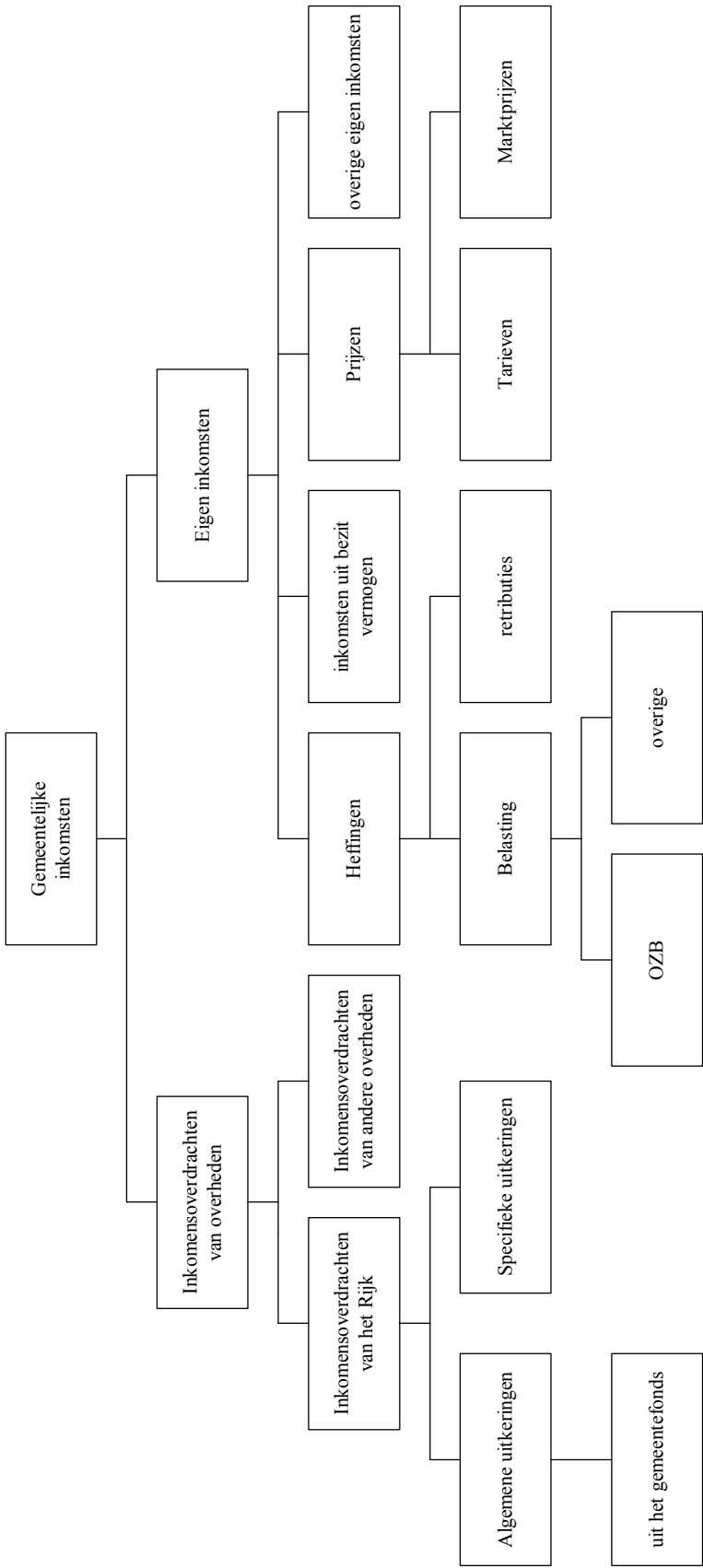
Literatuurlijst

- Beheerscommissie gegevensbestand specifieke uitkeringen (2003). Overzicht specifieke uitkeringen 2003.
- ECG BV (2006). De Europese structuurfondsen 2007 – 2013.
- Europese Commissie Directoraat-generaal Regionaal beleid (2004). Cohesie rond 2007.
- Gemeente Bronckhorst (2004). Functieboek Gemeente Bronckhorst. pp. 4.
- Gemeente Bronckhorst (2006). Programmabegroting 2006 - 2009. pp. 117.
- Kenniscentrum Europa decentraal (2006). Handreiking Europaproof gemeenten. pp.81 – 93.
- Provinciale Staten (2003). Algemene subsidieverordening Gelderland 1998
- Provincie Gelderland *EU Programmasecretariaat* (z.j.). Voortgangsrapportage project.
- Provincie Gelderland *EU Programmasecretariaat* (z.j.). Eindafrekening.
- Service Buro Europa, VNG Internationaal, 2006, REGwijzeR 2006, pp. 23-25.
- Stuurgroep doorlichting specifieke uitkeringen (2005). Anders gestuurd, beter bestuurd. De specifieke uitkeringen doorgelicht
- Verhagen, A.J.W.M. (2000). Coelo Overzicht specifieke uitkeringen 1999. pp. 9 - 10.

Internetbronnen

- www.gelederland.nl/subsidies
- www.plattelandshuis.nl
- nl.wikipedia.org
- europa.eu.int/comm/dgs_nl.dgs
- europa.eu.int/grants/index_en.htm
- www.j4badvisor.nl
- www.subsidietotaal.nl

Bijlage I Gemeentelijke inkomsten

Figuur 1 Gemeentelijke inkomsten

Bijlage II Specifieke subsidieprogramma's van de Europese Unie

Naast de eerder genoemde structuurfondsen zijn er nog andere specifieke subsidieprogramma's, zo zijn er de communautaire initiatieven en de kleinere specifieke programma's van de Europese Unie.

De middelen uit de structuurfondsen worden ook ingezet om specifieke programma's te financieren: de communautaire initiatieven (Kenniscentrum Europa decentraal, 2006). Deze richten zich onder andere op thema's als de vernieuwing van stedelijke gebieden en de versterking van het platteland.

Communautaire initiatieven 2000-2006

De structuurfondsen worden ook ingezet voor de financiering van een aantal initiatieven die aanvullend aan de drie eerder genoemde doelstellingen moet zijn. Er zijn vier zogenaamde 'communautaire initiatieven'.

- Equal richt zich op de bestrijding van discriminatie en achterstandsposities op de arbeidsmarkt en op de integratie en scholing van toegelaten asielzoekers in de maatschappij en het beroepsleven.
- Interreg III subsidieert projecten die bijdragen aan de versteviging van de economische en sociale samenhang in de EU door grensoverschrijdende (Interreg IIIA), transnationale (Interreg IIIB) en interregionale (Interreg IIIC) samenwerking.
- Leader+ draagt bij aan het behoud en de versterking van de plattelandseconomie in de EU door het creëren van nieuwe werkgelegenheid.
- URBAN II voorziet in subsidieverlening voor projecten die bijdragen aan de vernieuwing van achterstandswijken.

Daarnaast is er een aantal kleinere programma's op het gebied van regionale ontwikkeling waarvoor gemeenten in aanmerking kunnen komen. De subsidie ter bevordering van duurzame stadsontwikkeling is gericht op stedelijk duurzaam transport en lokale strategieën ter verbetering van duurzame stedelijke ontwikkeling. De subsidie voor plattelandsontwikkeling 2000-2006, het plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) Nederland, is een meerjarig Europees programma dat zich richt op de versterking.

Kleinere specifieke programma's

Daarnaast bestaat er nog een groot aantal kleinere specifieke programma's, deze zijn ondergebracht bij de verschillende Directoraten-generaal. Zij bestrijken uiteenlopende beleidsterreinen, zoals cultuur-, milieu- en jeugdbeleid en gemeentelijke internationale samenwerking. Zij hebben tot doel specifieke ontwikkelingen op verschillende beleidsterreinen te stimuleren.

Hieronder staat een overzicht van enkele van deze subsidieprogramma's (Kenniscentrum Europa decentraal, 2006). Voor een compleet en actueel overzicht wordt u doorverwezen naar de websites van het Directoraten-generaal: http://europa.eu.int/comm/dgs_nl.htm en naar de subsidiesite van de Europese Commissie: http://europa.eu.int/grants/index_en.htm

Sociale zaken, werkgelegenheid, jeugd, volksgezondheid, integratie

Op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid zijn er programma's die zich specifiek richten op jeugd (Actieprogramma Jeugd), de bestrijding van geweld tegen en de bescherming van kinderen, vrouwen en jongeren (Daphne II) en volksgezondheid (Actieprogramma op het gebied van de volksgezondheid). De Europese Commissie stelt voor 2006 subsidie beschikbaar in het kader van het Europees jaar voor de mobiliteit voor werknemers. Voor 2007 is het thema van het Europees jaar 'gelijke kansen voor iedereen'. Verder zijn er bijvoorbeeld programma's voor de bestrijding van discriminatie, voor de integratie van personen uit derde landen (INTI-programma) en voor opvang van vluchtelingen en ontheemden (Europees Vluchtelingenfonds).

Milieu, transport en energie

Het LIFE-programma is opgezet ter ondersteuning van het Europees milieubeleid en ter uitvoering van het Zesde Milieuactieprogramma. Het programma draagt bij aan de implementatie, ontwikkeling en verbetering van milieubeleid en –regelgeving van de EU, alsook aan de integratie van milieu in andere EU-beleidsterreinen. LIFE stimuleert de ontwikkeling van nieuwe oplossingen voor milieuproblemen. Het bestaat uit drie thematische componenten: LIFE-Natuur (behoud natuurlijke habitats en wilde flora en fauna), LIFE-Milieu (innovatieve werkwijzen op milieugebied) en LIFE-Derde landen (creëren van capaciteit en structuren op milieugebied en om milieu-actieprogramma's te ontwikkelen in derde landen). Het milieuactieprogramma Milieu 2010 heeft als doel de integratie van milieudoelstellingen in alle beleidssectoren te bevorderen. De vier thema's zijn: klimaatverandering, natuur en biodiversiteit, milieu en gezondheid en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en afvalbeleid.

Op het gebied van transport stimuleert het subsidieprogramma de verbetering van de verkeersveiligheid in de EU. Dit programma geeft uitvoering aan het vervoerbeleid van de Europese Commissie. De ontwikkeling van duurzame energie is het doel van Intelligente Energie Europa. Dit programma bestaat uit vier onderdelen: Altener (bevordering nieuwe en hernieuwbare energiebronnen), Coopener (duurzame energie in ontwikkelingslanden), SAVE (verbetering gebruik energie) en STEER (energie op het gebied van vervoer).

Het Zesde Kaderprogramma (KP6) is bedoeld voor onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie. Het richt zich op zeven thema's, waaronder technologie voor de informatiemaatschappij, duurzame energiesystemen, transport, milieu en burgers en bestuur in de kennismaatschappij. Thema 7 van KP6 is Burgers en bestuur in een kennismaatschappij (CITIZENS), waarbij de onderwerpen onderzoek ten behoeve van kennismaatschappij en sociale cohesie en burgerschap, democratie en nieuwe vormen van bestuur centraal staan.

Cultuur en onderwijs

Het programma Cultuur 2000 bevordert de samenwerking in de culturele sector. Projecten moeten gericht zijn op het bevorderen van de mobiliteit van personen in de culturele sector en de verspreiding van kunstwerken. Lokale overheden en non-profit organisaties die zich bezighouden met regionale talen of minderheidstalen komen in aanmerking voor subsidie onder het Actieplan voor het leren van talen en taalverscheidenheid. Het Socrates-programma is bedoeld om het 'levenslang leren' en een 'Europa van kennis' te stimuleren. Het bestaat uit acht onderdelen op allerlei terreinen, zoals onderwijs, volwassenenonderwijs, opleiding, ICT in het onderwijs, leren van talen en kwaliteit van talenonderwijs. Het Leonardo Da Vinci-programma richt zich op het stimuleren van beroepsopleidingen.

Burgerschap en veiligheid

Het IDABC-programma voorziet in subsidieverlening voor projecten die bijdragen aan het halen van de eEurope-doelstellingen. eEurope streeft naar betere on-line publieke diensten, zoals grensoverschrijdende samenwerking tussen overheidsdiensten. Modinis ondersteunt onder meer de verspreiding van goede praktijken binnen het programma eEurope.

Het AGIS-programma steunt projecten die bijdragen aan politie- en justitiesamenwerking in strafzaken, met als doel de samenwerking tussen autoriteiten te versterken en grensoverschrijdende criminaliteit te voorkomen.

Onder het programma voor civiele bescherming wordt subsidie toegekend ter verbetering van de Europese samenwerking in het kader van civiele bescherming van burgers en milieu tegen technische rampen of natuurrampen. Steden, gemeenten (stedenbandenverenigingen) en verenigingen van plaatselijke overheden kunnen ondersteuning krijgen voor stedenbandenprojecten die bijdragen tot de toenadering van Europese volken en de versterking van het Europese bewustzijn (actief Europees burgerschap). Hieronder vallen bijeenkomsten van burgers in het kader van nieuwe of bestaande stedenbanden en conferenties in het kader van stedenbanden.

Bijlage III Doelstellingen Europese Unie

De Europese Unie heeft voor de periode 2000-2006 de volgende doelstellingen vastgesteld (Service Buro Europa, VNG Internationaal, 2006):

Doelstelling 1

Bevorderen van de ontwikkeling en de structurele aanpassing van de regio's met een ontwikkelingsachterstand. De onder deze doelstelling vallende regio's zijn van het niveau II van de nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS II voor Nederland de provincies). Ze hebben over de laatste periode van 3 jaar een BBP per inwoner dat lager is dan 75% van het EU-gemiddelde. Doelstelling 1-gebieden komen er in Nederland niet meer voor. Flevoland (t/m 1999 doelstelling 1-gebied) heeft tot 2007 een overgangsregeling.

Doelstelling 2

Ondersteuning van de economische en sociale omschakeling van de in structurele moeilijkheden verkerende zones. De zones zijn van het niveau NUTS III (in Nederland COROP-gebieden) de totale bevolking in deze zones maakt niet meer dan 18% van de totale bevolking van de EU uit. Op basis hiervan stelt de Commissie een bevolkingsplafond per lidstaat vast. Voor Nederland bedraagt dit plafond 2.333.000 inwoners.

Doelstelling 2 is opgesplitst in de volgende onderdelen:

1. Zones waar sociaal-economische veranderingen in de industrie plaatsvinden.
Deze moeten voldoen aan:
 - een gemiddelde werkloosheid die in de laatste drie jaar boven het EU-gemiddelde lag
 - een aandeel van de industrie in de totale werkgelegenheid dat in een uit de periode vanaf 1985 gekozen referentiejaar niet kleiner was dan het EU-gemiddelde
 - een vastgestelde achteruitgang van de werkgelegenheid in de industrie t.o.v. het voor punt 2 gekozen referentiejaar
2. platteland zones
Deze moeten voldoen aan:
 - hetzij een bevolkingdichtheid van minder dan 100 inwoners/km², hetzij een aandeel van de landbouw in de totale werkgelegenheid dat in een uit de periode vanaf 1985 gekozen referentiejaar tenminste tweemaal zo groot was als het EU-gemiddelde
 - hetzij een gemiddelde werkloosheid in de laatste drie jaar die in dat tijdvak boven het EU-gemiddelde lag, hetzij een bevolking die sinds 1985 is gedaald
3. stedelijke zones
Deze moeten voldoen aan:
 - een langdurige werkloosheid die hoger is dan het EU-gemiddelde
 - een hoog armoedepil, welk criterium mede betrekking heeft op slechte woonomstandigheden
 - een bijzonder slechte situatie op milieugebied
 - een hoog misdadcijfer
 - een laag onderwijspeil van de bevolking
4. van de visserij afhankelijke zones
Het betreft hier kustzones waarde visserijsector een belangrijk aandeel heeft in de totale werkgelegenheid en die zich geplaagd zien voor structurele sociaal-economische problemen i.v.m. de herstructurering van de visserijsector waardoor het aantal arbeidsplaatsen in belangrijke mate afneemt.

Zones met een bevolking of oppervlakte van enige omvang die tot een van de volgende typen behoren:

- zones die aan de criteria van 1 voldoen en grenzen aan een industriezone; de zones die aan de criteria van 2 voldoen en grenzen aan een plattelandszone; de zones die voldoen aan de criteria van hetzij 1, hetzij 2 en die grenzen aan een onder doelstelling 1 vallende regio
- de plattelandszones die zich voor ernstige sociaal-economische problemen geplaatst zien als gevolg van hetzij de vergrijzing, hetzij de afname van de landbouwberoepsbevolking

In Nederland vallen de volgende zones onder de werking van dit onderdeel:

- ZW-Overijssel Olst, Bathem, Holten en delen van Deventer/Diepenveen en Raalte
 - Twente Den Ham, Markelo, Diepenheim, Ambt Delden en delen van Hellendoorn, Wierden, Borne, Haaksbergen, Enschede en Losser
 - Veluwe Scherpenzeel, en delen van Ede, Barneveld, Ermelo, Nunspeet, Apeldoorn en Brummen
 - Achterhoek *Vorden, Hengelo*, Lochem, Borculo, Ruurlo, Neede, Eibergen, Winterswijk, en delen van Gorssel, Warnsveld, Zutphen, Lichtenvoorde, Aalten, Doetinchem en *Zelhem*
 - Utrecht Maarn, Renswoude, Woudenberg, en delen van Amersfoort, Amerongen, Leersum, Leusden en Rhenen
 - NO-Noord-Brabant Veghel, Uden, Boekel, Sint Anthonis, Mill en Sint Hubert, Boxmeer, Landerd, Bernheze en deze van Schijndel
 - Noord-Limburg Horst, Sevenum, Grubbenvorst, Helden, Meijel en delen van Venray en Venlo
5. De zones waar, zoals uit relevante en verifieerbare kenmerken blijkt, ernstige structurele problemen of een hogere werkloosheid heersen of dreigen te zullen heersen als gevolg van een aan de gang zijnde of geplande herstructurering van één of meer activiteiten in de sector landbouw, industrie of diensten.

In Nederland vallen de volgende zones onder de werking van dit onderdeel:

- Oost-Groningen Bellingwedde
- Delfzijl e.o. Delfzijl
- Overig Groningen Groningen, Leek, Hoogezand/Sappemeer, delen van Slochteren, Eemsmond, en Eemshaven
- Noord-Friesland Boarnsterhim, Franekeradeel, Harlingen, Leeuwarden en Menaldumadeel
- ZW-Friesland Lemsterland, Sneek en Wymbritseradiel
- ZO-Friesland Heerenveen, Opsterland, Skarsterlan, Smalingerland en Weststellingwerf
- Noord Drenthe Assen en Noordenveld
- ZO-Drenthe Emmen en delen van Coevorden
- ZW-Drenthe De Wolden, Hoogeveen en Meppel

Doelstelling 3

Ondersteuning van de aanpassing en de modernisering van het beleid en de systemen op het gebied van onderwijs, opleiding en werkgelegenheid.

Bijlage IV Hervorming Cohesiebeleid

De door de Commissie voorgestelde doelstellingen en instrumenten en hervormingen die daarmee gepaard gaan.

2000-2006		2007-2013	
Doelstellingen	Financiële instrumenten	Doelstellingen	Financiële instrumenten
Cohesiefonds	Cohesiefonds	Convergentie	EFRO
Doelstelling 1	EFRO ESF EOGFL FIOV		ESF Cohesiefonds
Doelstelling 2	EFRO ESF	Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid -Regionaal niveau -Nationaal niveau: Europese werkgelegenheidsstrategie	EFRO
Doelstelling 3	ESF		ESF
Interreg	EFRO	Europese territoriale samenwerking	EFRO
Urban	EFRO		
Equal	ESF		
Leader+	EOGFL		
Plattelandsontwikkeling en herstructurering van de visserij buiten doelstelling 1	EOGFL FIOV		
9 doelstellingen	5 instrumenten	3 doelstellingen	3 instrumenten

Tabel 1 Cohesie 2007-2013: de door de Commissie voorgestelde doelstellingen en instrumenten Europese Commissie Directoraat-generaal Regionaal beleid, 2004)

Bijlage V Verdeling budget 2007-2013 over de doelstellingen

In onderstaande bijlage zal de verdeling van het totale budget voor de financieringsperiode 2007-2013 verder uitgewerkt worden (Europese Commissie Directoraat-generaal Regionaal beleid, 2004).

Doelstelling Convergentie

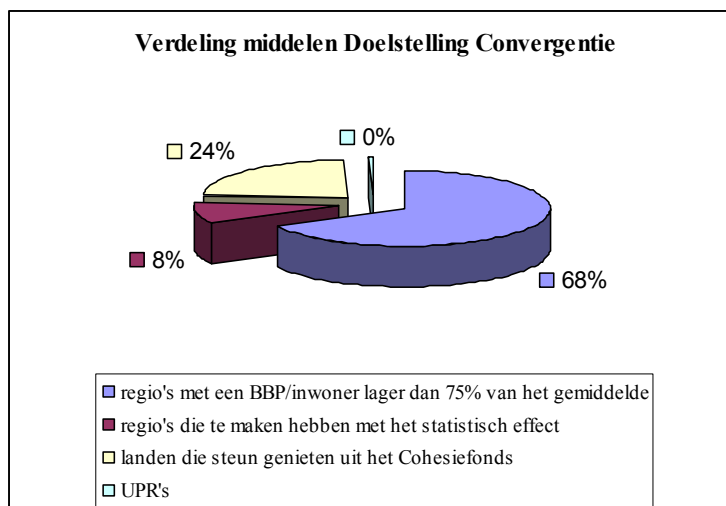
Binnen de doelstelling Convergentie zijn een aantal subdoelen te onderscheiden waarover het beschikbare geld over verdeeld wordt. Binnen de doelstelling Convergentie zijn de volgende gebieden te onderscheiden:

- De doelstelling Convergentie richt zich op de regio's waarvan het bruto binnenlands product (BBP) per inwoner, berekend aan de hand van de beschikbare gegevens over de laatste drie jaar voorafgaand aan de goedkeuring van de verordening, lager ligt dan 75 % van het gemiddelde van de EU na de uitbreiding. Dit geldt veelal voor het merendeel van de nieuwe lidstaten.
- Om de geboekte vooruitgang van de voorgaande programma's te consolideren, is voorzien in specifieke overgangssteun, volgens een degressief model tot 2013, voor de regio's die de index van 75 % zullen overschrijden louter vanwege het statistisch effect van de uitbreiding.
- Ongeacht of ze wel of niet vallen onder de doelstelling Convergentie zullen de ultraperifere regio's (UPR's: Azoren, Madeira, de Canarische Eilanden en de Franse overzeese departementen) specifieke financiering ontvangen uit het EFRO ten behoeve van hun integratie in de interne markt en de aanpak van hun specifieke problemen.
- Net als voorheen is de doelstelling „Convergentie” ook van toepassing op interventies van het Cohesiefonds in de lidstaten met een bruto nationaal inkomen (BNI) dat lager is dan 90 % van het EU-gemiddelde. Deze worden zo geholpen om te voldoen aan de eisen van de Economische en Monetaire Unie. De lijst met de regio's of lidstaten die aan de verschillende voorwaarden voldoen, wordt door de Commissie gepubliceerd zodra de verordening van kracht wordt.

Middelen

De middelen voor de doelstelling Convergentie, een totaalbedrag van 264 miljard euro (78,54 % van het totale budget) worden als volgt verdeeld:

- 67,34 % voor de regio's met een BBP/inw. lager dan 75 % van het gemiddelde;
- 8,38 % voor de regio's die te maken hebben met het statistisch effect
- 23,86 % voor de landen die steun genieten uit het Cohesiefonds
- 0,42 % voor de UPR's.

Figuur 2 Verdeling middelen Doelstelling Convergentie

Doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid

Binnen de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid zijn een aantal subdoelen te onderscheiden waarover het beschikbare geld over verdeeld wordt. De volgende doelen zijn te onderscheiden:

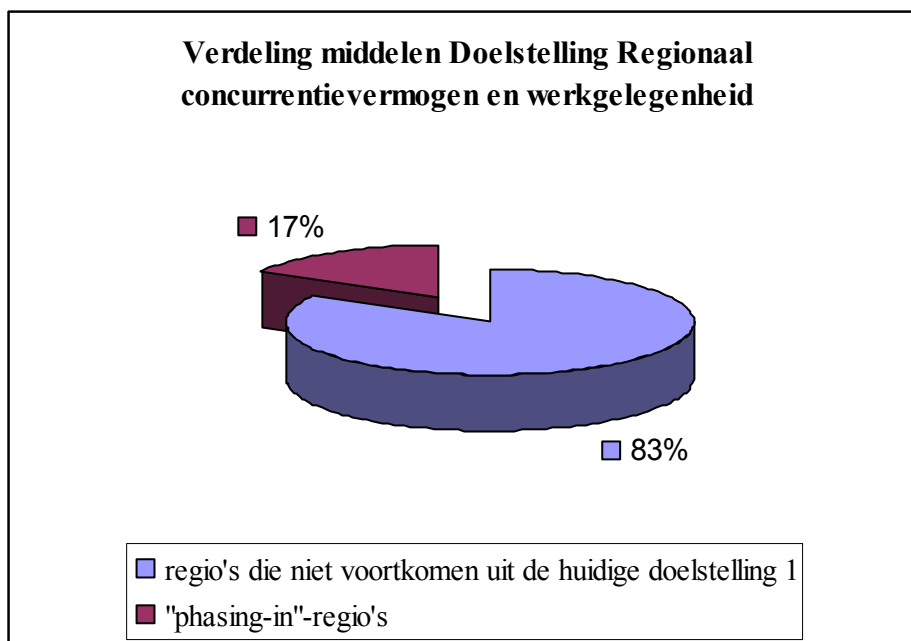
- Alle gebieden die niet vallen onder de doelstelling Convergentie kunnen een beroep doen op de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid. Het is aan de lidstaten om een lijst in te dienen van de regio's voor welke ze een programma zullen voorleggen ten behoeve van medefinanciering door het EFRO, hiermee vervalt de voorafgaande indeling in gebieden op communautair niveau.
- De regio's die vallen onder de huidige doelstelling 1 en in 2007 op grond van hun economische vooruitgang niet in aanmerking komen voor de doelstelling Convergentie ontvangen in het kader van de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid tot 2013 volgens een degressief model specifieke overgangssteun ("phasing-in") als ondersteuning bij het consolideren van het inhaalproces. De lijst met deze regio's wordt door de Commissie gepubliceerd zodra de verordening van kracht wordt.

Middelen

Voor de doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid komt een bedrag beschikbaar van 57,9 miljard euro (17,22 % van het totaal), dat als volgt wordt verdeeld

- 83,44 % voor de regio's die niet voortkomen uit de huidige doelstelling 1
- 16,56 % voor de „phasing-in“-regio's

De verdeling EFRO/ESF bedraagt 50/50 voor regio's die niet voortkomen uit de huidige doelstelling 1 en in de „phasing-in“-regio's kan het aandeel van het ESF tot 50 % bedragen.

Figuur 3 Verdeling middelen Doelstelling Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid

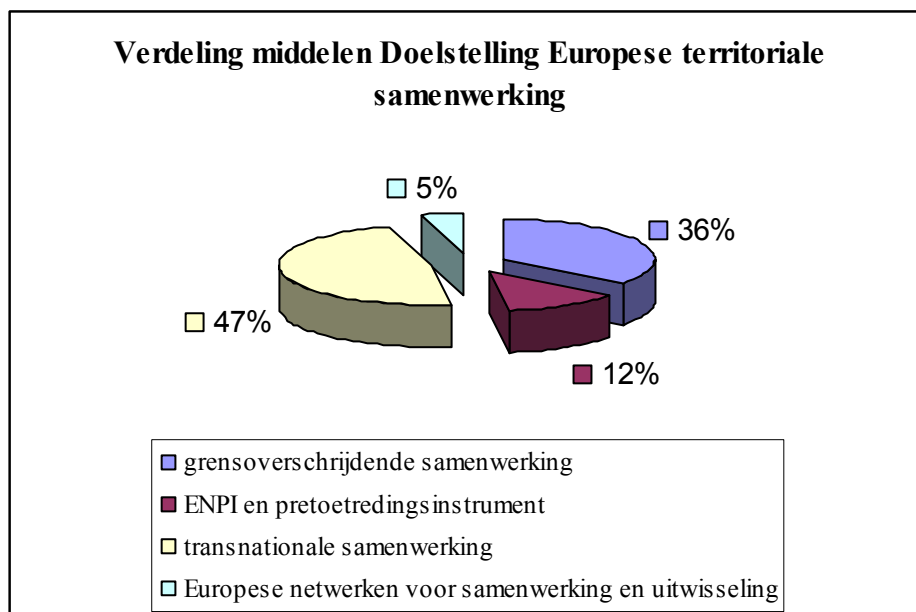
Doelstelling Europese territoriale samenwerking

Zoals eerder aangegeven gaat het hier om samenwerking op drie niveaus: grensoverschrijdende samenwerking, samenwerking tussen transnationale gebieden en netwerken voor samenwerking en uitwisseling van ervaringen tussen alle lidstaten van de Unie. Grensoverschrijdende samenwerking heeft betrekking op de regio's die aan de binnengrenzen op land en aan sommige buitengrenzen op land liggen, evenals op bepaalde regio's aan de grenzen op zee. Bovendien wordt een bijdrage geleverd aan de grensoverschrijdende elementen van de nieuwe instrumenten: het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument (ENPI) en het pretoetredingsinstrument, die de huidige programma's Phare, Tacis, Meda, Cards, ISPA en Sapard moeten gaan vervangen. Zodra de verordening van kracht wordt, zal de Commissie de lijst met grensoverschrijdende regio's en de lijst met gebieden voor transnationale samenwerking goedkeuren. Het hele grondgebied van de Unie komt in aanmerking voor financiering van de Europese netwerken voor samenwerking en uitwisseling.

Middelen

De kredieten die beschikbaar zijn voor territoriale samenwerking, vastgesteld op 13,2 miljard euro, ofwel 3,94 % van het totaal, worden als volgt verdeeld:

- in totaal 47,73 % voor grensoverschrijdende samenwerking, waarvan 35,61 % voor de maatregelen voor grensoverschrijdende samenwerking op het grondgebied van de EU en 12,12 % voor de bijdrage aan de grensoverschrijdende elementen van het nabuurschaps- en partnerschapsinstrument (ENPI) en het pretoetredingsinstrument, waarbij de deelname door deze instrumenten in elk geval gelijkwaardig moet zijn
- 47,73 % voor de gebieden voor transnationale samenwerking;
- 4,54 % voor de Europese netwerken voor samenwerking en uitwisseling.

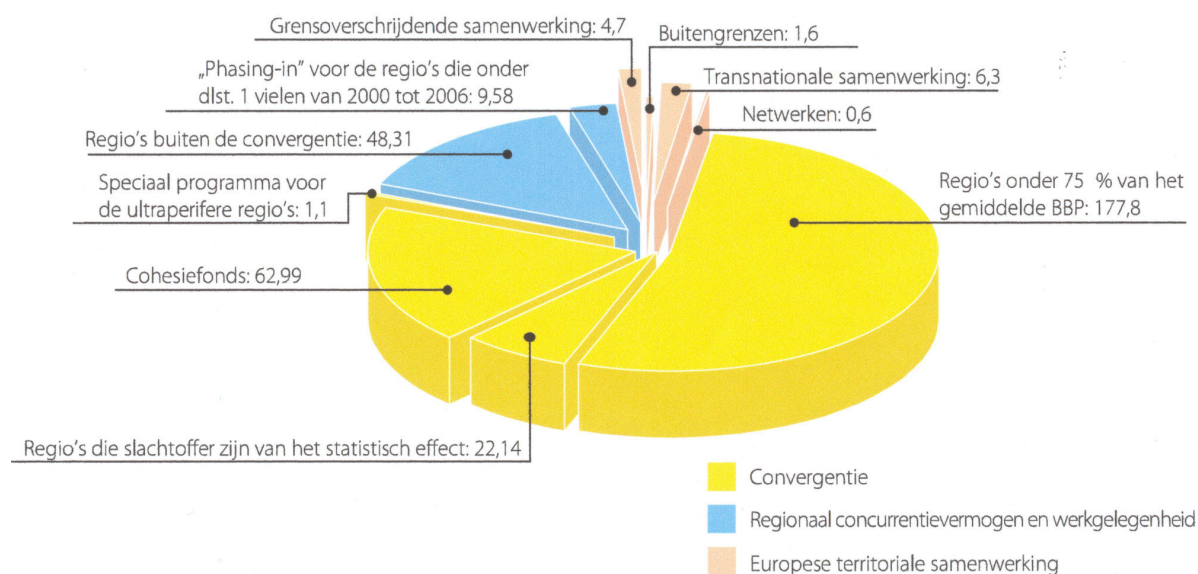
Figuur 4 Doelstelling Europese territoriale samenwerking

Kort samengevat ziet de budget verdeling er voor de periode 2007-2013 als volgt uit:

Programma's en Instrumenten	Subsidiabiliteit	Prioriteiten	Toewijzingen
Doelstelling "Convergentie" <i>Inclusief het speciale programma voor de ultraperifere regio's</i>			78.5% (264 miljard euro)
Regionale en nationale programma's	Regio's met een BBP/inw. <75% van het gem. van de EU-25	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Infrastructuren Personele middelen Administratieve capaciteit 	67,34% = 177,8 miljard euro
EFRO ESF	Statistisch effect: regio's met een BBP/inw. < 75% in de EU-15 en >75% in de EU-25		8,38% = 22,14 miljard euro
Cohesiefonds	Lidstaten met een BNI/inw. < 90% van het Europese gemiddelde	<ul style="list-style-type: none"> Vervoer (TEN) Duurzaam vervoer Milieu Hernieuwbare energiebronnen 	23,86% = 62,99 miljard euro
Doelstelling "Regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid"			17.2% (57,9 miljard euro)
Regionale programma's (EFRO) en nationale programma's (ESF)	De lidstaten stellen een lijst met regio's voor (NUTS 1 of NUTS 2)	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Europese werkgelegenheidsstrategie 	83,44% = 48,31 miljard euro
	"Phasing-in" regio's die van 2000 tot 2006 vielen onder dlt. 1 en niet vallen onder de doelstelling "Convergentie"		16,56% = 9,58 miljard euro
Doelstelling "Europese territoriale samenwerking"			3,94% (13,2 miljard euro)
Grensoverschrijdende en transnationale programma's en netwerken (EFRO)	Grensoverschrijdende regio's en grote regio's voor transnationale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> Innovatie Milieu/ risicopreventie Toegankelijkheid Cultuur, onderwijs 	35,61% grensoverschr. 12,12% ENPI 47,73% transnationaal 4,54% netwerken

Tabel 2 overzicht verdeling budget periode 2007-2013

Cohesiebeleid 2007-2013: verdeling over de doelstellingen in miljard euro

Figuur 5 grafische weergave budgetverdeling periode 2007-2013

Bijlage VI Provinciale subsidies Gelderland

Hieronder is een overzicht te vinden van de huidige subsidies die mogelijk voor de Gemeente Bronckhorst interessant zijn. Subsidies die niet van toepassing zijn op gemeenten zijn in het overzicht weggelaten, maar zijn wel te vinden op www.gelderland.nl/subsidies.

E-Impuls

De provincie Gelderland wil op een moderne manier met de Gelderse inwoners, het bedrijfsleven, gemeenten en instellingen communiceren. Om dit te stimuleren stelt de provincie ruim die miljoen euro beschikbaar voor de ICT regeling 2006. Hiervan is twee miljoen euro bedoeld voor projectvoorstellen uit de Gelderse samenleving. U kunt als overheidsinstelling, vereniging, stichting of club een subsidie aanvragen. Uit een quick scan-evaluatie is gebleken dat de regeling een duidelijke behoefte heeft voorzien. Bij de begrotingsbehandeling wordt geadviseerd om de regeling voort te zetten en een budget van twee miljoen per jaar voor 2007, 2008 en 2009 beschikbaar te stellen.

Economie

Op grond van de Subsidieregeling sociaal-economisch beleid (SEB-regeling) kunnen Gedeputeerde Staten subsidies verstrekken voor de uitvoering van het Gelderse sociaal-economische beleid. Dat beleid is door Provinciale Staten vastgesteld in het beleidsplan 'Trekkracht Gelderland'. De projecten moeten worden gerealiseerd in Gelderland, mogen niet leiden tot concurrentievervalsing en moeten doorgaans een bovenlokale betekenis hebben.

Er kunnen subsidies worden verstrekt binnen de volgende thema's:

- projecten op het gebied van recreatie en toerisme, bedrijfsinnovatie, energie, duurzame bedrijventerreinen, acquisitie en promotie (maximaal €100.000)
- revitalisering van bedrijventerreinen: haalbaarheidsonderzoeken en planvorming (maximaal €50.000) en uitvoering van revitaliseringprojecten (maximaal €250.000)
- bedrijfsverplaatsingen (maximaal €200.000).

Europese subsidies

Net als de andere provincies in Nederland zorgt de provincie Gelderland voor de uitvoering van Europese subsidieprogramma's. Gelderland heeft de afgelopen jaren met succes gebruik gemaakt van de Europese structuurfondsen.

Bijna het hele budget, van ruim 133 miljoen euro voor de huidige periode (2000-2006) is inmiddels besteed aan vele verschillende projecten in Gelderland. In 2007 start een nieuwe periode met nieuw beleid. In de discussie over het toekomstig Europees beleid en de inzet van middelen lijken er ook na 2006 kansen en mogelijkheden voor Gelderland te bestaan.

EPD Oost-Platteland

In de periode 2000-2006 is 56 miljoen euro beschikbaar voor het subsidieprogramma EPD Oost-Platteland. Het programma richt zich op drie prioriteiten

- Ruimtelijke ontwikkeling door verbetering van de ruimtelijke structuur in de landbouw, bedrijventerreinen en de toeristisch-recreatieve infrastructuur
- Economische stimulering van het midden- en kleinbedrijf en van het toeristische bedrijfsleven
- Verbetering van de leefbaarheid op het platteland

Delen van de Achterhoek, Gelderse Vallei (deels Utrecht) en de Veluwe komen in aanmerking voor dit programma.

Leader+

Bij dit subsidieprogramma staat het ontwikkelen van een duurzaam en multifunctioneel platteland voorop. Twee regio's in Gelderland (Achterhoek en Veluwe) maken in de periode 2000–2006 aanspraak op subsidies uit het programma Leader+ met een budget van 9,6 miljoen euro. Kenmerken van Leader+ zijn samenwerking door lokale partners, duurzame gebiedsgerichte aanpak en innovatie.

Plattelands Ontwikkeling Programma (POP)

Het POP van de Europese Unie is er om het platteland economisch te versterken en de landbouw te helpen bij veranderings-processen. Doelstelling is de landbouw gereed te maken voor de toekomst en nieuwe impulsen te creëren op het platteland. Het programma loopt tot en met 2006 en op dit moment is het totale budget van 17,2 miljoen euro besteed aan projecten.

Grensoverschrijdend (Interreg IIIA)

Het programma Interreg IIIA subsidieert grensoverschrijdende projecten die de samenwerking in de grensregio's bevorderen. Delen van de Achterhoek, Veluwe, Rivierengebied en Arnhem-Nijmegen kunnen in aanmerking komen voor subsidie. De samenwerking in projecten kan zich richten op projecten op het gebied van economie, milieu, gezondheidszorg, arbeidsmarkt, verkeer etc. In de periode 2000-2006 is 21,5 miljoen euro voor Gelderse gebieden beschikbaar.

Vitaal Gelderland

De provincie Gelderland heeft met de Subsidieregeling Vitaal Gelderland één regeling voor subsidieaanvragen op uiteenlopend gebied. Het aanvragen van subsidie wordt hierdoor eenvoudiger. De subsidieregeling geldt voornamelijk voor het platteland, maar ook sommige projecten in stedelijke gebieden kunnen voor subsidie in aanmerking komen

Subsidie water

De provincie stelt subsidie voor waterprojecten beschikbaar op het gebied van verdrogingbestrijding

Deze subsidie is bedoeld voor projecten die gericht zijn op herstel van verdroogde natte natuur en landbouwontwatering. Bijvoorbeeld plaatsen waar grondwateronttrekkingen oorzaak of medeoorzaak zijn van die verdroging. In totaal is twaalf miljoen euro voor projecten beschikbaar. Gemeenten kunnen subsidie krijgen voor het afkoppelen van verhard oppervlak naar de bodem.

Subsidie leefbaarheid

De provincie Gelderland ondersteunt initiatieven die bijdragen aan een vitaal en leefbaar platteland. Leefbaarheid is een breed begrip en vraagt om projecten op maat. De initiatieven moeten van de inwoners zelf komen. Zo worden bijvoorbeeld werkgelegenheid, bereikbaarheid en publieke voorzieningen verbeterd. Om in aanmerking te komen voor subsidie moeten projecten passen in een van de volgende thema's:

- Verbetering van het voorzieningenniveau
- Versterking van de sociale cohesie of culturele identiteit
- Blijven wonen op het platteland
- Werkgelegenheid op het platteland
- Verbetering bereikbaarheid van voorzieningen en kleine kernen

Subsidie Kulturhus

De naam 'Kulturhus' verwijst naar het ontstaan van deze voorziening in Scandinavië. Een Kulturhus is een gemeenschapshuis dat uitgaat van gezamenlijkheid van beheer en programmering van activiteiten. In een Kulturhus profiteren organisaties en gebruikers van hun gezamenlijke kennis en een gedeelde accommodatie. Een gezamenlijk management en een geïntegreerd aanbod voor de lokale gemeenschap vormen de basis. Er is plaats voor diverse kleinschalige functies zoals zorg, educatie, welzijn, cultuur en maatschappelijke en commerciële dienstverlening.

Tot 2007 is er totaal negen miljoen euro subsidie beschikbaar voor het oprichten en inrichten van Kulturhusprojecten in Gelderland. De subsidiebijdrage per Kulturhus is maximaal 300.000 euro. Het oprichten van een Kulturhus kan de nodige tijd kosten. Daarom mogen de subsidiabele kosten zich over drie jaar spreiden.

Subsidie Natuur

Voor activiteiten die bijdragen aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en ecologische verbindingzones (EVZ) kan subsidie worden aangevraagd.

Deze activiteiten zijn:

- Het opstellen van een integraal inrichtingsplan ten behoeve van de uitvoering.
- Het uitvoeren van het integrale inrichtingsplan door middel van:
 - aanleg van natuurlijke oevers en natte verbindingzones
 - aanleg van voorzieningen langs wegen om verkeersslachtoffers onder wilde dieren te beperken (ecopassages)
 - afsluiten van wegen door of langs natuurgebieden
 - opheffen verstoring door verkeer

Verschillende organisaties kunnen meewerken aan de realisatie van de EHS en EVZ. Voor het realiseren van de natte ecologische verbindingzones zijn de waterschappen belangrijke partners. De gemeenten staan centraal bij de realisatie van droge verbindingzones. Ook andere organisaties kunnen deelnemen aan de uitvoering.

Subsidie kan worden aangevraagd door gemeenten, waterschappen en semi-overheden. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten die minimaal € 10.000 bedragen. Het totaal van de provinciale- en rijksbijdrage kan echter niet meer dan 75% van de subsidiabele kosten bedragen.

Indien de activiteiten op basis van een andere rijksregeling dan de SGB voor subsidie in aanmerking kunnen komen, wordt er geen subsidie verstrekt.

De aankoop en inrichting van (natuur)terreinen en bos- en landgoedbeheer is niet opgenomen in de subsidieregeling vitaal Gelderland. Hiervoor kent de provincie Gelderland het Fonds Vernieuwing Landelijk Gebied, dat wordt uitgevoerd en beheerd door de afdeling Landelijk Gebied van de provincie Gelderland.

Subsidie landschap

De provincie stelt subsidie beschikbaar voor activiteiten die tot doel hebben het gemeentelijke landschapsbeleidsplan of landschapsontwikkelingsplan te realiseren. Het gaat hier om de aanleg, achterstallig onderhoud en het herstel van natuur- en landschapselementen (inclusief de kosten van de planvoorbereiding) die passen in het gemeentelijk beleid.

Onder natuur- en landschapselementen verstaan we:

- opgaande elementen van tenminste 10 are, zoals singels, hagen, struwelen, houtwallen
- bosjes kleiner dan 1 hectare ten behoeve van de ontwikkeling van mantelzoomvegetatie
- natte elementen van tenminste 3 are, zoals poelen, wielen, eendenkooien en rietlanden
- hoogstamboomgaarden en knotbomen van tenminste 15 bomen

Subsidie kan worden aangevraagd door gemeenten en waterschappen, en door natuur- en landschapsorganisaties die voor meer dan de helft door de overheid gesubsidieerd worden. De subsidie bedraagt maximaal 75% van de kosten met een minimum van € 5.000,- en een maximum van € 100.000,-.

Subsidie landbouw

De provincie stelt subsidie voor duurzame landbouw beschikbaar voor maatregelen die passen in de vrijstellingsverordening (EG nr. 1/2004) of binnen artikel 18 van de regeling subsidie gebiedsgericht beleid en reconstructie concentratiegebieden (SGB). Alleen bovenwettelijke maatregelen komen in aanmerking voor subsidie. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen voor:

1. Inschakelen van adviesdiensten

Subsidie kan worden aangevraagd voor de kosten van niet-reguliere adviesdiensten, die betrekking hebben op:

- bedrijfsverplaatsing of beëindiging in het kader van reconstructie veehouderij en of herstructurering/ontwikkeling glastuinbouw
- extensivering van de grondgebonden melkveehouderij en intensieve teelten
- vermindering van de milieubelasting, het verbruik van grondstoffen en energie, en/of de verstoring van het landschap.

Het advies moet gaan over de ontwikkeling van het bedrijf van de begunstigde of groep van bedrijven in relatie tot een ruimtelijk en strategisch ontwikkelingsplan van de (semi-) overheden.

Voor subsidie in aanmerking komen de kosten van de adviesdienst. De subsidie kan aangevraagd worden door landbouwers, landbouworganisaties en gemeenten. De subsidie bedraagt maximaal 75% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 30.000,-.

2. Organisatie van tentoonstelling en vakbeurzen

Subsidie kan worden aangevraagd voor de volgende activiteiten:

- Organiseren van tentoonstellingen over biologische landbouw
- Organiseren van vakbeurzen over verbreding van de landbouw
- Organiseren van vakbeurzen over innovatief agrarisch onderzoek

Subsidiabel zijn de kosten die verband houden met de organisatie van tentoonstellingen en vakbeurzen: kosten van publicaties en de huur van expositieruimte.

De subsidie kan aangevraagd worden door landbouworganisaties, stichtingen en gemeenten. De subsidie bedraagt maximaal 25% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 30.000,-.

Voor organisaties

Leren voor duurzame ontwikkeling

Het Gelderse programma 'Leren voor Duurzame Ontwikkeling 2004-2007' levert een bijdrage om keuzes te kunnen maken. Keuzes om de belangen voor mens en natuur op lange termijn af te wegen bij besluitvormingsprocessen.

De focus van het programma ligt op het element 'leren'. Het op gang brengen van effectieve leerprocessen bij overheden en maatschappelijke organisaties. Hiervoor is subsidiegeld beschikbaar.

Stimuleringsregeling Milieu Gelderland 2004 - Natuur en Milieu educatie

Een duurzame leefomgeving vraagt om een actieve bijdrage van de maatschappij. Het doel van natuur- en milieu-educatie is de bevordering van het milieubewustzijn en gedrag bij de Gelderse bevolking. Het gaat hierbij vooral om jongeren en volwassenen actief te betrekken bij de eigen leefomgeving. Niet alleen 'weten', maar vooral ook 'zien, ervaren', en 'doen'. Daarmee draagt natuur- en milieu-educatie in belangrijke mate bij aan de noodzakelijke maatschappelijke participatie van burgers.

Daarbij gaat het tevens om het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor zowel het beleid voor natuur en landschap als voor de kwaliteit van de leefomgeving. De subsidie kan worden aangevraagd door particulieren, maatschappelijke organisaties en gemeenten. De projecten moeten gericht zijn op het doel van natuur- en milieu-educatie en ze moeten een bovenlokaal karakter hebben. De projecten moeten worden uitgevoerd in Gelderland.

Voor gemeenten

Een belangrijk instrument ter ondersteuning van het cultuurhistorisch beleid is de subsidieregeling Belvoir (duurzame instandhouding cultuurhistorische waarden).

Met deze subsidieregeling ondersteunt de provincie particulieren, instellingen en organisaties die zich inzetten voor het behoud van het culturele erfgoed van Gelderland. Dat kunnen eigenaren van monumenten zijn, maar ook historische verenigingen, gemeenten, waterschappen en scholen. Zie subsidies voor organisaties.

Fonds Vernieuwing Landelijk Gebied (FVLG)

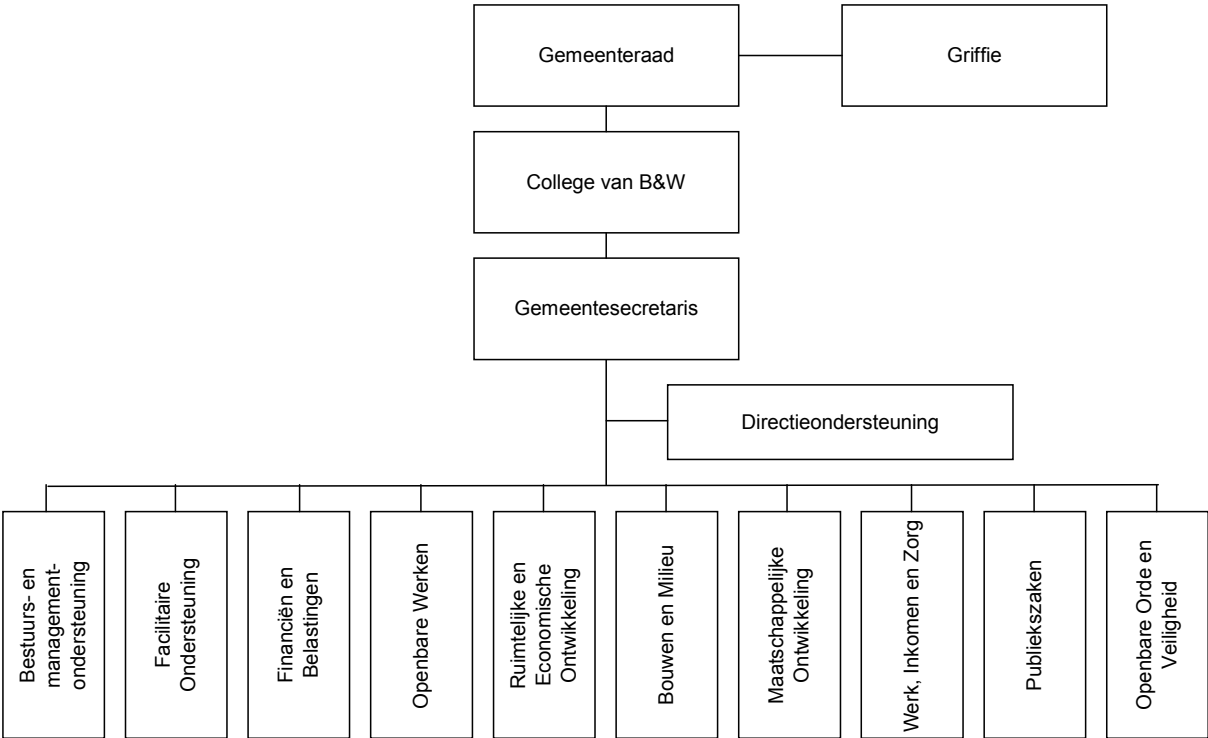
Met de Subsidieverordening FVLG 1998 stimuleert de provincie onder andere plattelandsontwikkeling en verhoging van kwaliteit van natuur, bos en landschap. Een onderdeel van de verordening is paragraaf III: Natuur en landschapsherstel. Hiermee draagt de provincie bij aan kosten die de gemeente maakt voor onder meer een gemeentelijk of intergemeentelijk landschapsbeleidsplan of een project. De overige punten van deze regeling zijn niet interessant voor gemeenten. Deze regeling loopt via het Plattelandshuis.

Voor erfgoed

Een belangrijk instrument ter ondersteuning van het cultuurhistorisch beleid is de subsidieregeling 'Verordening Cultuurhistorie Gelderland'. Deze subsidieregeling helpt u met de duurzame instandhouding van uw bezit, indien het gaat om bezit van cultuurhistorische waarde.

Met deze subsidieregeling ondersteunt de provincie particulieren, instellingen en organisaties die zich inzetten voor het behoud van het culturele erfgoed van Gelderland. Dat kunnen eigenaren van monumenten zijn, maar ook historische verenigingen, gemeenten, waterschappen en scholen.

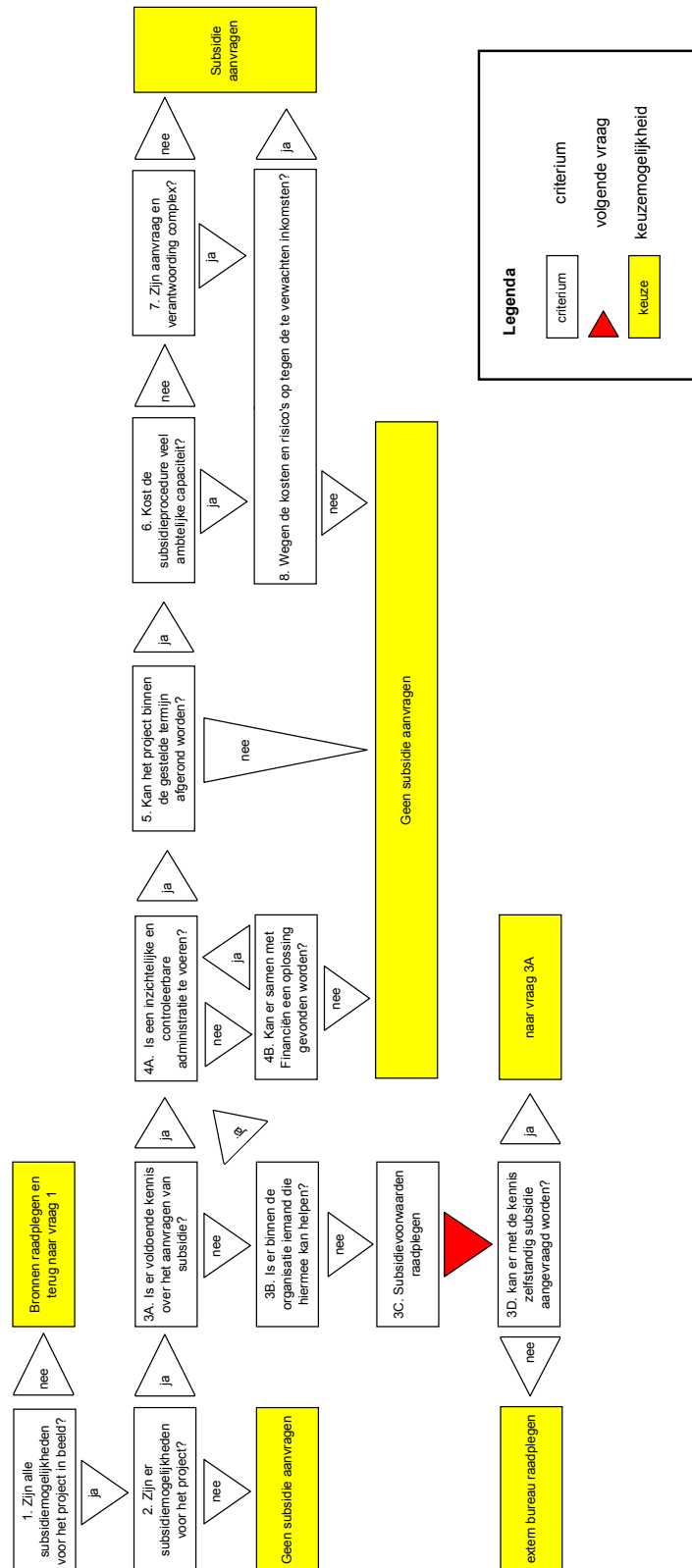
Bijlage VII Organisatiemodel voor de gemeente Bronckhorst

figuur 6 organisatiemode Gemeente Bronckhorst

Bijlage VIII Beslisboom

In deze bijlage is de beslisboom zoals beschreven in hoofdstuk 4 te vinden. Deze beslisboom helpt bij het maken van de juiste keuze om wel of geen gebruik te maken van een subsidiemogelijkheid.

Figuur 7 Beslisboom voor subsidies

Bijlage IX Toelichting beslisboom

In deze bijlage zullen alle criteria en keuzemogelijkheden toegelicht worden om zo de gebruikers van het afwegingskader te helpen bij het invullen hiervan.

Toelichting op de criteria

1. Zijn alle subsidiemogelijkheden voor het project in beeld?

Subsidies moeten worden aangevraagd voordat een project start en deze aanvraag neemt enige tijd in beslag. Het is dan ook noodzakelijk ruim voor aanvang van het project de mogelijkheden te bekijken.

Aan de hand van de volgende vragen moet bepaald worden of er naar de volgende fase in het schema gegaan kan worden.

Deelvragen	
Zijn alle bronnen van de Europese Unie geraadpleegd?	ja / nee
Zijn alle specifieke uitkeringen van het Rijk bekeken?	ja / nee
Zijn alle subsidies van de provincie Gelderland bekeken?	ja / nee

Als het antwoord op alle vragen ja is kan de hoofdvraag ook met ja beantwoord worden. Als het antwoord op één van de vragen echter nee is moet de hoofdvraag eveneens met nee beantwoord worden.

2. Zijn er subsidiemogelijkheden voor het project?

Wanneer alle mogelijkheden bekeken zijn kan er bepaald worden of er voor het betreffende project subsidiemogelijkheden zijn. De volgende vragen zullen een antwoord geven op deze vraag.

Deelvragen	
Zijn er bij de Europese Unie subsidiemogelijkheden?	ja / nee
Zijn er bij het Rijk subsidiemogelijkheden?	ja / nee
Zijn er bij de provincie Gelderland subsidiemogelijkheden?	ja / nee

Als één of meerdere vragen met ja beantwoord kunnen worden, dan moet de hoofdvraag ook met ja beantwoord worden. Wanneer elke vraag met nee beantwoord wordt zal het antwoord op de hoofdvraag tevens nee zijn.

3. Is er voldoende kennis over het aanvragen van subsidie?

Vraag 3A. Is er voldoende kennis over het aanvragen van subsidie?

Voor het aanvragen van subsidie is de nodige kennis vereist. Elke medewerker die een subsidieaanvraag behandelt moet bij zichzelf nagaan of er voldoende kennis aanwezig is. Het gaat om kennis over de aanvraagprocedure, subsidievoorwaarden, declaratie van de subsidie en verantwoording. Aanvullend aan deze kennis kunnen eerdere ervaringen met subsidieaanvragen helpen bij het voorkomen van veelgemaakte fouten. Voldoende kennis is een vereiste om subsidie aan te vragen. Ervaring daarentegen kan helpen bij het aanvragen, maar moet geen belemmering zijn om subsidie aan te vragen wanneer deze ervaring niet aanwezig is.

Deelvragen

Is er voldoende kennis over het aanvragen van subsidie?

ja / nee

Het antwoord op deze vraag is tevens het antwoord op vraag 3A.

Vraag 3B. IS er binnen de organisatie iemand die hiermee kan helpen?

Wanneer de kennis en/of ervaring niet aanwezig is bij de betreffende medewerker die de aanvraag behandelt is het verstandig om een collega te raadplegen die verstand van zaken heeft en die ondersteuning kan bieden bij het aanvragen van subsidie. Deze persoon kan dan het tekort aan kennis en/of ervaring compenseren.

Deelvragen

Is er binnen de organisatie iemand die ondersteuning kan bieden bij een subsidie aanvraag?

ja / nee

Het antwoord op deze vraag is tevens het antwoord op vraag 3B.

Vraag 3C Subsidievoorwaarden raadplegen

Als er binnen de organisatie onvoldoende kennis en/of ervaring voorhanden is zal er aan de hand van de betreffende subsidieregeling naar de gestelde voorwaarden gezocht moeten worden. Wanneer alle voorwaarden en eisen voor de aanvraag duidelijk zijn kan er naar de volgende vraag in het schema gegaan worden.

Vraag 3D. Kan er met de kennis zelfstandig subsidie aangevraagd worden?

Na het raadplegen van de subsidieverordening moet de afweging gemaakt worden of er zelfstandig doorgegaan kan worden met aanvragen of dat de hulp van een professioneel bedrijf ingeschakeld moet worden.

Deelvragen

Zijn de gestelde voorwaarden voor de aanvraag duidelijk?

ja / nee

Kan er met de gevonden voorwaarden zelfstandig subsidie aangevraagd worden?

ja / nee

Als beide vragen met ja beantwoord kunnen worden kan de hoofdvraag tevens met ja beantwoord worden. Wanneer het antwoord op minimaal één vraag nee luid dient de hoofdvraag met nee beantwoordt te worden.

4. Is een inzichtelijke en controleerbare administratie te voeren?**Vraag 4A Is een inzichtelijke en controleerbare administratie te voeren?**

De eisen die aan de administratie gesteld worden zijn voor elke subsidieregeling terug te vinden in de betreffende subsidieverordening. Enkele algemene punten waaraan elke administratie moet voldoen zijn dat de administratie op elk moment inzichtelijk moet zijn. Daarnaast moet alles op één plaats bewaard worden. Tot slot moet de administratie voor de subsidieverstrekker goed controleerbaar zijn.

Deelvragen

Kan er worden voldaan aan de in de subsidieverordening gestelde eisen aan de administratie?

ja / nee

Het antwoord op deze vraag is tevens het antwoord op de hoofdvraag. Wanneer er onvoldoende kennis is om deze vraag te beantwoorden moet er met nee geantwoord worden

Vraag 4B Kan er samen met Financiën een oplossing gevonden worden?

Wanneer het niet duidelijk is of er aan de eisen voor een inzichtelijke en controleerbare administratie voldaan kan worden is het verstandig om met Financiën te overleggen om zo te voorkomen dat er later problemen ontstaan door een slechte administratie. Financiën biedt ondersteuning bij het vastleggen van inkomsten en uitgaven in de administratie en weet precies wat mogelijk is binnen de wijze waarop de gemeente de administratie bijhoudt. Daarom is het verstandig om te overleggen met Financiën of alles op de gewenste wijze, zoals deze in de subsidieregeling staat, in de administratie bij te houden is.

Deelvragen

Is het volgens de afdeling Financiën mogelijk om aan de gestelde eisen te voldoen?	ja / nee
--	----------

Wanneer de afdeling Financiën een positief advies geeft is het antwoord op de vraag ja, wanneer er een negatief advies komt van Financiën zal het antwoord op de vraag nee zijn.

5. Kan het project binnen de gestelde termijn afgerond worden?

Een strenge eis die gesteld wordt is het tijdig afronden van het project waarvoor subsidie verleend is. Deze termijn is vastgelegd in de subsidieverordening of kan in overleg met de subsidieverstrekker worden vastgesteld. Het te laat afronden van het project kan leiden tot het mislopen van het totale subsidiebedrag.

Deelvragen

Kan het project binnen de gestelde termijn afgerond worden?	ja / nee
---	----------

Het antwoord op deze vraag is tevens het antwoord op de hoofdvraag.

6. Kost het project veel ambtelijke capaciteit?

Ambtelijke capaciteit kan gedurende drie fasen nodig zijn, te weten tijdens de aanvraagprocedure, gedurende het project en/of tijdens de afronding.

Aanvraagprocedure

De hoeveelheid ambtelijke capaciteit die gedurende de aanvraagprocedure nodig is wordt bepaald door de mate van detail die de aanvraag voor het project vereist. Zo zullen lumpsum subsidies in het algemeen weinig ambtelijke capaciteit vergen, omdat er bij het aanvragen alleen gemeld moet worden dat er iets op het betreffende gebied gedaan zal worden. Europese subsidies daarentegen eisen bij de aanvraag een gedetailleerde en uitvoerige project beschrijving en vergen dan meestal ook veel capaciteit. De mate van detail zal zich voor aanvraagprocedures ergens tussen deze twee uiterste vormen bevinden.

Tussenrapportage

De benodigde ambtelijke capaciteit wordt verder bepaald door de regelmaat waarmee er naar de subsidieverstrekker gerapporteerd moet worden. Om dit toe te lichten wordt wederom met het verschil tussen lumpsum subsidies en Europese subsidies als voorbeeld gebruikt. Lumpsum subsidies hoeven in het algemeen niet tussentijds gerapporteerd te worden. Verstrekkers van Europese subsidies daarentegen eisen in sommige gevallen elke drie maanden een uitvoerige rapportage waarin de voortgang van het project beschreven moet worden compleet met financiële verantwoording. Het is dus duidelijk dat des te vaker er gerapporteerd moet worden des te meer capaciteit het kost.

Einddeclaratie

De ambtelijke capaciteit die vereist is voor de einddeclaratie wordt bepaald door de eisen die aan de einddeclaratie gesteld worden. Zo zullen lumpsum subsidies weinig ambtelijke capaciteit vragen, omdat er bij de einddeclaratie kan worden volstaan met een kort verslag over het behaalde resultaat en voor de verantwoording met een verklaring van een goede

jaarrekening. Europese subsidies stellen wederom strengere eisen die veel ambtelijke capaciteit vergen, omdat er veel formulieren ingevuld moeten worden over het behaalde resultaat en er een uitgebreide financiële verantwoording gegeven moet worden (waarbij onder andere originele nota's getoond moeten worden).

Deelvragen	
Kost de aanvraag procedure veel ambtelijke capaciteit?	ja / nee
Kost het gedurende het project veel ambtelijke capaciteit?	ja / nee
Kost de afronding veel ambtelijke capaciteit?	ja / nee

Wanneer er op één of meerdere vragen ja geantwoord wordt moet de hoofdvraag ook met ja beantwoord worden. Alleen wanneer het antwoord op elke vraag nee is zal de hoofdvraag ook met nee beantwoord worden.

7. Zijn aanvraag en verantwoording complex?

Naarmate de eisen en voorwaarden strenger worden zal de complexiteit van een project toenemen. Voor de aanvraag zal de complexiteit bepaald worden door de gevraagde informatie die voor aanvang van het project beschikbaar moet zijn. De verantwoording wordt complexer naarmate de uitgaven en inkomsten specifiek en uitvoeriger moet worden beschreven. Deze variëren van soepele eisen bij lumpsum subsidies (kort verslag over het behaalde resultaat en verklaring van een goede jaarrekening) tot strenge eisen bij Europese subsidies (uitgebreid verslag met daarin een financiële rapportage inclusief accountantsverklaring en een evaluatie rapport over de mate waarin de doelstelling bereikt is).

Deelvragen	
Is de aanvraagprocedure complex?	ja / nee
Is de tussentijdse verantwoording complex?	ja / nee
Is de einddeclaratie complex?	ja / nee

Wanneer er op één of meerdere vragen ja geantwoord wordt moet de hoofdvraag ook met ja beantwoord worden. Alleen wanneer het antwoord op elke vraag nee is zal de hoofdvraag ook met nee beantwoord worden.

8. Wegen de kosten en risico's op tegen de te verwachten inkomsten?

In dit stadium is het duidelijk dat er subsidiemogelijkheden zijn, maar dat deze ook kosten aan ambtelijke capaciteit en te leveren inspanningen met zich meebrengen. Daarnaast brengen ze nog enkele risico's met zich mee.

Aan de hand van de volgende criteria kan er een weloverwogen keuze gemaakt worden:

- Verwachte inkomsten
- Kans dat de subsidie wordt binnengehaald (risico)
- Kosten aanvragen

In de praktijk zal het niet eenvoudig zijn en in sommige gevallen niet mogelijk om de exacte gegevens te verkrijgen. Daarom is de afweging tussen de kosten en de baten afhankelijk van de medewerker die de aanvraag behandelt en hoe deze de verwachte inkomsten, kosten en risico's schat en tegen elkaar afweegt. Door de hierna genoemde adviezen en berekeningen te combineren met de eigen kennis en het eigen inzicht zal er een weloverwogen keuze gemaakt moeten worden over het aanvragen van de subsidie. Daarnaast is het verstandig om een objectieve tweede persoon de afweging ook te laten maken om er zo zeker van te zijn dat de juiste keuze wordt gemaakt. Globaal kan er gezegd worden dat wanneer de inkomsten hoger zijn dan de kosten de subsidie aangevraagd moet worden.

Rekenkundige benadering

Wanneer alle gegevens wel exact beschikbaar zijn is het mogelijk om aan de hand van een berekening exact te bepalen of de kosten opwegen tegen de baten. Hieronder zal de berekening van de eerder genoemde criteria toegelicht worden.

Verwachte inkomsten

In de subsidiereglementen is vaak te vinden welk percentage van de projectkosten vergoed worden. Wanneer dit percentage vermenigvuldigd wordt met de projectkosten zijn de verwachte inkomsten uit de subsidie bekend.

$$\text{Verwachte inkomsten (1)} = \text{project kosten} * \text{subsidiepercentage}$$

Er bestaat echter de kans dat bij de eindafrekening administratieve gebreken worden geconstateerd en hierdoor niet het volledige bedrag uitgekeerd wordt. Daarom moeten de verwachte inkomsten nog worden vermenigvuldigd met het verwachte percentage dat daadwerkelijk wordt uitbetaald.

$$\text{Verwachte inkomsten (2)} = \text{verwachte inkomsten (1)} * \text{percentage uitbetaald}$$

Vervolgens is het nog van belang te bekijken wanneer de subsidie uitbetaald wordt aangezien een euro vandaag meer waard is dan een euro morgen. Om de werkelijke verwachte inkomsten te berekenen moet de discounted cashflow (DCF) berekend worden over de verwachte inkomsten. Om dit te kunnen berekenen is de rente (r) waar tegen verdisconteerd moet worden nodig.

$$\text{DCF verwachte inkomsten} = \sum \text{verwachte inkomsten (2) per jaar} / r^t$$

Kans dat de subsidie wordt binnengehaald

Wanneer een subsidie wordt aangevraagd is van te voren nooit 100 procent zeker dat deze ook wordt toegewezen. De kans op het binnen halen zal in de uiteindelijke afweging meegenomen moeten worden. Deze kans dient in procenten uitgedrukt te worden.

Kosten

Kosten die gemaakt moeten worden zijn te berekenen door het aantal uur dat de betreffende medewerker aan de aanvraag en verantwoording besteed te vermenigvuldigen met het bedrag dat de betreffende medewerker per uur kost. Dit bedrag is door de afdeling Financiën te berekenen. Daarbij moeten de extra kosten die voor een project gemaakt zijn bij opgeteld worden, hierbij moet gedacht worden aan kosten voor extra personeel en kosten voor een accountantsverklaring

$$\text{Kosten} = (\text{uren besteed aan project} * \text{kosten/uur}) + \text{extra kosten}$$

Verwachte opbrengst

De verwachte opbrengst is dan als volgt te formuleren:

$$\text{Verwachte opbrengst} = (-\sum \text{kosten}) + ((\sum \text{verwachte inkomsten (2)} / r^t) * \text{kans binnenhalen})$$

Wanneer dit bedrag hoger dan nul is kan de vraag of er subsidie aangevraagd moet worden met ja beantwoord worden en wanneer het bedrag nul of negatief is luid het antwoord nee op de vraag of er subsidie aangevraagd moet worden.

Keuzemogelijkheden

Zoals in het afwegingskader te zien is zijn er verschillende keuzemogelijkheden in het schema opgenomen. De verschillende keuzes zullen in de komende paragraaf toegelicht worden. De keuzes die toegelicht worden zijn: subsidie aanvragen, geen subsidie aanvragen en extern bureau raadplegen. De keuze “naar vraag 3A” zal niet nader worden toegelicht omdat deze voor zich spreekt.

Subsidie aanvragen

Wanneer alle stappen uit het afwegingskader goed en nauwkeurig zijn doorlopen en het advies luidt subsidie aanvragen dan betekent het dat de baten hoger zijn dan de lasten voor de Gemeente Bronckhorst. De keuze spreekt dan ook redelijk voor zich en heeft geen verdere uitleg nodig.

Geen subsidie aanvragen

Op verschillende momenten in het afwegingskader kan er besloten worden geen subsidieaanvraag te doen. Dit zal gebeuren wanneer en niet voldaan kan worden aan één van de gestelde criteria of wanneer de kosten en risico's niet opwegen tegen de verwachte inkomsten. Wanneer alle stappen uit het afwegingskader goed en nauwkeurig zijn doorlopen en het advies luidt geen subsidie aanvragen betekent dit dat het een goed overwogen keuze is en dat het voor het betreffende project niet interessant/mogelijk is om subsidie te verwerven.

Extern bureau raadplegen

Wanneer de kennis en/of ervaring in de organisatie ontbreekt voor het aanvragen van subsidie, maar er wordt gedacht dat er wel mogelijkheden liggen, zal er een extern bureau dat zich gespecialiseerd heeft in subsidieverwerving ingeschakeld moeten worden. Dit bureau kan de mogelijkheden bekijken en met twee mogelijke adviezen komen. Allereerst kan dit bureau dezelfde conclusie trekken als de Gemeente Bronckhorst en ook subsidiemogelijkheden zien. In dit geval kan dit bureau de aanvraagprocedure begeleiden. Met de hulp van het bureau is het tekort aan kennis en/of ervaring weer gecompenseerd en kan er verder gegaan worden met vraag 4A. Mocht het adviesbureau na het bestuderen van de mogelijkheden tot een andere conclusie komen en een negatief advies uitbrengen dan betekent dit dat er geen subsidiemogelijkheden zijn en luidt het advies geen subsidie aanvragen.